

Veto

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 11, '84-'85.
Nr. 16, dd. 24 januari 1985

Verantw. Uitg.: Paul Bijmans
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
Tel. 016/22.44.38.

Veto is een publikatie van de Algemene Studentenraad van Leuven.

Veto wil zorgen voor een sensibilisering van studenten voor de realisatie van een fundamenteel democratisch beleid van de universiteit. Vandaar ook de combatiële titel "Veto", wat zoveel betekent als: wij, studenten, verzetten ons er tegen dat er over onze hoofden heen beslissingen worden genomen die ons aangaan.

EN VERDER...

Vrije Tribune	2
Lezersbrief	2
Huurprijzen	3
KrULderwijs	4
Drempels	4
Kringbladen	5
IMEC	5
Hedendaagse Muziek 3	6
Satirische pers	6
Videoclips	7
Proffen zonder studenten	8
Kerk	9
Britse mijnstaking	10
Personeelsgids	11

Proefexamens Wie kan er wat uit leren

De proefexamens komen er weer aan. Vele eerstejaarsstudenten bereiden hun eerste kennismaking met de universitaire examens angstvallig voor. Deze kennismaking zal ertoe leiden dat sommigen opgeven omdat ze het niet meer zien zitten, of omdat ze hun vrijstellingen niet haalden. Na amper vier maanden universiteit komt er dus een punt dat voor velen reeds een definitieve evaluatie van hun bekwaamheid zal betekenen. Nochtans stelt het examenreglement uitdrukkelijk dat proefexamens bedoeld zijn ter oriëntering van de eerstejaarsstudenten en dat deelname eraan vrijblijvend is.

Algemeen wordt een proefexamen beschouwd als een generale repetitie voor de juni-zittijd. Een proefexamen zou naar vorm en inhoud overeenkomen met een echt examen, maar zonder dat je er iets mee kunt verliezen.

De vraag is dan wat er mee te winnen valt. Het magische woord in dit verband is feedback, informatie die de student moet toelaten om zijn studiemethode te evalueren, en zo nodig te corrigeren. Daarnaast dient het proefexamen evenzeer als kennismaking met een universitair examen en met de normen die gehanteerd worden. Deze informatie alleen is echter niet genoeg. Het moet ook duidelijk zijn wie welke conclusies mag trekken uit de bekomen informatie.

Niet over de student

Het moet vooraf duidelijk zijn dat de informatie enkel voor de student

bestemd mag zijn. Als proefexamens gebruikt worden om de prof reeds in januari een idee te geven van wie wat waard is, schieten ze hun doel volledig voorbij en kunnen in dit geval maar beter niet georganiseerd worden.

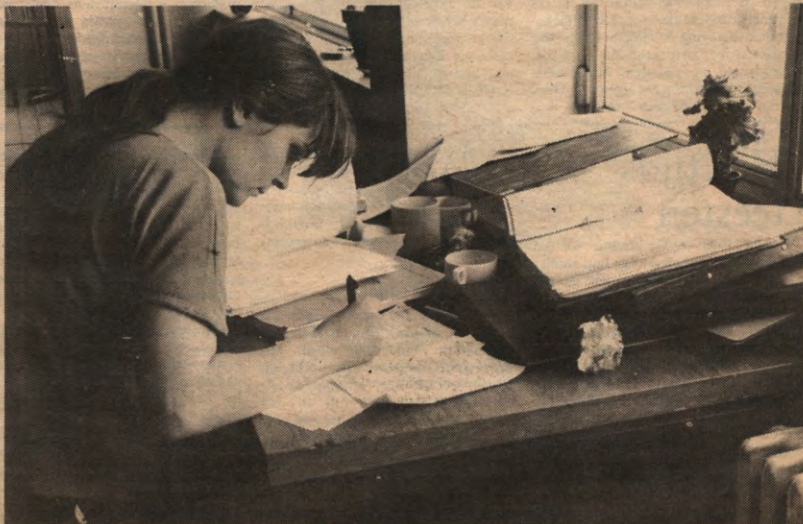
De informatie is dus bedoeld voor de student. Ook voor deze moet de bekomen informatie op haar werkelijke waarde geschat worden. Een eerste soort informatie die men verkrijgt, is de beoordeling van het examen. Dit is een kwotering, uitgedrukt met een cijfer. Het zou fout zijn aan dit cijfer subjectieve kenmerken van de student vast te knopen. Een onvoldoende op een proefexamen betekent immers nog niet dat men te dom is. De student is immers nog niet vertrouwd met een universitair examen; hij weet niets af over de prof en de normen die deze hanteert. Evenmin weet hij hoe van hem verwacht wordt dat hij zijn antwoord aanbrengt. Daarnaast is er ook de kennismaking met het examensysteem. Examinens afleggen betekent dat je meerdere vakken in een korte tijdsspanne kunt verwerken. Een gebrek aan studieplanning of een onekonomisch studeren kan het resultaat sterk beïnvloeden. Het betekent daarom nog niet dat je de stof niet aan kan.

Een examen peilt enkel naar de verworven kennis, naar het eindproduct. De oorzaken van een eventueel falen worden niet gezocht. In juni doen die ook minder terzake, dan telk enkel het eindproduct, het al dan niet voldoen aan de eisen die de prof stelt.

Precies omdat het examen niet peilt naar de oorzaken van een eventueel falen, zou het fout zijn aan het resultaat studentkenmerken vast te knopen. Deze kenmerken zijn immers slechts één van de mogelijke oorzaken.

Welke info dan wel?

Een tweede soort informatie die men verkrijgt, is wat men informatie over objectieve, algemene aspecten zou

Pseudo-examens maar zeker geen pseudo-studiedruk; nog veel moed voor wie nog bezig is. (foto Veto)

kunnen noemen. We hebben reeds aangehaald dat mogelijke oorzaken van een eventueel falen kunnen liggen bij een gebrekkige studieplanning of bij een onvertrouwdheid met wat van de student verwacht wordt.

Dit zijn kenmerken die voor alle studenten gelden. Het zijn als het ware konstanten van een universitair examen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen proefexamens zeer nuttige informatie verschaffen omtrent deze objectieve kenmerken.

Een proefexamen zou moeten afgenomen worden door de prof zelf en gevolgd worden door een evaluatie ter plekke van het examen. Op die manier kan de prof duidelijk en genuanceerd uitleggen wat hij van jou verwachtte en waarom jouw antwoord hem eventueel niet voldeed. Het belang van deze evaluatie spreekt voor zichzelf, het is de enige manier om informatie te bekomen over wat van de student verwacht wordt. Deze vaststelling pleit er voor alle proefexamens mondeling af te nemen, zelfs voor vakken, waarvoor het echte examen schriftelijk is.

Een tweede veronderstelling is dat

de student een voldoende aantal examens aflegt en dat de vakken waarover ondervraagd wordt niet al te lang of voorhand bekend zijn. Een drie à vier examens in een week is een redelijk aantal. Een drietal weken om deze voor te bereiden moet volstaan indien men zijn vakken regelmatig heeft bijgehouden. Onder deze omstandigheden kan de student de nodige informatie inwinnen over zijn studiemethode en over de noodzaak aan studieplanning. Indien niet aan deze voorwaarde voldaan is, krijgt men een vertekend beeld doordat relatief veel te veel aandacht besteed zal worden aan de af te leggen vakken. Wanneer aan deze voorwaarde wel voldaan is, kan de ervaring die hierbij opgedaan wordt belangrijke informatie opleveren voor de student. De vaststelling bijvoorbeeld dat de laatste avond geen mirakels kan opleveren is veel belangrijker dan het feit dat het examen de volgende dag op een sissert uitloopt.

Vrijstellingen?

Deze zinvolle informatie becomt veronderstelt echter een inspanning

van zowel prof als student. De prof moet immers meer mondelinge examens afnemen; de student moet gemotiveerd zijn om meerdere examens op een ernstige manier af te leggen. Vaak merkt men dat noch prof, noch studenten bereid zijn deze inspanning te leveren. Dat gaat zo ver dat men zich in sommige fakulteiten expliciet de vraag stelt of het sop de kool nog wel waard is.

Een remedie voor bv. het wegbliven van de studenten, die men vaak aantreft, is het verlenen van vrijstellingen op basis van het behaalde resultaat. Voor de prof betekent dit dat hij in ruil voor zijn inspanning in juni minder examens moet afnemen. Een aantal studenten heeft immers reeds in januari met goed gevolg het vak (of een gedeelte ervan) afgelegd en moet hierover in juni dus niet meer ondervraagd worden. De student van zijn kant wordt beloofd voor zijn inspanning. Als hij nu goed presteert, telt zijn inspanning reeds mee en moet bijgevolg niet meer overgedaan worden.

Toch zijn er een aantal bemerkingen te maken bij dit vrijstellingsysteem. Een eerste bedenking is dat het profkarakter essentieel wordt aangeast. Men verbindt immers definitieve gevolgen aan de resultaten. Het betekent ook dat men toch subjectieve kenmerken gaat vastknopen aan de resultaten van een student. Zoals hoger aangetoond, is dat niet aangewezen.

Bovendien wordt een wezenlijk onderscheid geschapen tussen mensen die vrijstellingen hebben en mensen die er geen hebben. Wanneer de consequenties van het proefexamen groot zijn, wordt dit onderscheid meer dan enkel psychologisch. Niet geslaagden zullen een wezenlijk zwaardere zittijd hebben. Dit onderscheid is gebaseerd op resultaten die behaald werden in januari, na vier maanden universiteit. Erg vroeg!

Peter Mostrey

Geraadpleegde literatuur:
— 'Proefexamens, voor de student, over de prof... en niet omgekeerd!': Luc Baltussen, Veto, jg. 8, nr. 17.
— 'Proefexamens (deel 2). Profiel van een ideaal!': Luc Baltussen, in Veto, jg. 8, nr. 18.
— 'Partieels: een oefenpraktijk?': Wouter Colson, Veto, jg. 9, nr. 18.

Alma en de aardappel-oogst

Wat je ook van 1984 kan zeggen, het blijft in elk geval een goed aardappeljaar. Daaraan is het te denken dat de stijging van de grondstoffenprijzen van de Alma 'maar' op 4% geraamd wordt voor dit jaar. De kontrakten voor de levering van aardappelen werden immers tegen zeer gunstige voorwaarden afgesloten. Daardoor zullen de ongeschilde aardappelen in 1985 aan de Alma 66% minder kosten, terwijl de geschilde 20,5% goedkoper zullen zijn.

Ook wat de frietjes betreft, die nog steeds erg populair zijn, is er goed nieuws. Je kan ze weer eten zonder schuldgevoelens, want Alma betaalt er 31,7% minder voor dan vorig jaar. In harde cijfers betekent dit alles een minderuitgave van ongeveer 3,7 miljoen. Gezondheid, op de aardappelen!

LEZERSBRIEVEN

Tekent ASR eigen doodvonnis?

In het redactioneel van Veto van 10/1 wordt een "politiek platform" aangekondigd ter "profilering van ASR". De slogan "demokratisering van het universitair onderwijs" blijkt niet geheel onverwacht hierin centraal te staan.

Een bedenking hierbij. Sociale Raad organiseert een grootscheepse campagne in december bij tegen numerus clausus, dat door ASR aanzien wordt als een "afbraak van de democratisering van het onderwijs". Op het eerste debat, dat handelde over N.C. in de geneeskunde, daagden ondanks massale afwijzing slechts 120 studenten op, waarvan hoop en al 20 geneeskundestudenten. De bijbehorende betoging 's anderendaags was succesrijker en bracht 250 af of niet studenten op de been. Het tweede debat, over N.C. in het algemeen, bleek dan weer maar een honderdtal stu-

denten te interesseren. Zelfs het fenomeen-Vuylsteek was niet goed genoeg om een vijfde van de Grote Aula te vullen...

Uit deze cijfers kunnen we veilig besluiten dat in de gedachte van de "demokratisering van het onderwijs", tenminste zoals deze door ASR belichaamd wordt, zich nog maar een extreem minderheid van de studenten terugvindt. Of dit verontrustend is, is een andere zaak, maar het feit kan moeilijk geloofwaardig worden.

In een dergelijke context een politiek platform opstellen, lijkt dan ook meer op een harakiri-operatie van ASR. In deze tijd van politieke desinteresse van de Leuvense student, zal het politiek platform op zeer dunne en wankel peilers staan. De planning van de actiecampagne in de maand maart is bovendien niet van die aard dat er nog tijd zal zijn voor ernstige discussie. Een overhaaste eksodus van nog andere dissidente kringen naar KrUL is niet ondenkbaar.

Tenslotte legt ASR met haar "pro-

lering", die door velen als een radikaliserende van het nu al controversiële ASR-imago zal worden aanzien, al of niet bewust een ernstige hypoteek op de grote verzoening tussen ASR en KrUL, die Medika dapper blijft nastreven.

In dit licht kan het platform als een historische flater uitvallen. Als een zure '68-oprissing. Als een zelfgetekend doodvonnis...

Peter Mombaerts

Naschrift: ASR is niet een of andere zwevende organisatie die zich nu eens wil profileren. Zowel platformtekst als actieprogramma zijn onderworpen aan de goedkeuring van de in ASR verenigde kringen. Het is dan ook bij deze dat de verantwoordelijkheid berust voor het al dan niet slagen van het opzet.

Het begrip democratisering van het onderwijs is al minstens dertig jaar oud, en in deze tijd van verpaupering niet minder aktueel dan anders. Als de huidige studentenpopulatie de verwaandheid heeft democratisering als achterhaald te beschouwen, als dat inderdaad een historische flater.

U HOUDT VAN STRIPS?
KOM KIJKEN BIJ
J.M. LOODEWYKX
TIENSESTRAAT 87
3000 LEUVEN

DUPUIS
LOMBARD
ELSEVIER
STANDAARD
CASTELHAIN
OBERON
DE VLIET
HET VOLK
BRABANTIA NOSTRA
E. A.
PUBLISSEERD IN -
TIJDSCHRIFTEN

OPEN

ma. tot vr.
6 tot 18 u.

zaterdag
7 tot 14 u.

ADVERTENTIE

Halftijdsfeesten

HALFTIME — De traditie wil dat studenten die halverwege hun studies zijn, hun collega-studenten daarop wijzen door een heel gamma van activiteiten tentoon te spreiden. Omdat dit een mooie gelegenheid is om kontakten te leggen tussen verschillende fakulteiten, gingen men enkele jaren geleden over tot het gezamenlijk ontplooiën van feestnummers; en TD en een massa-activiteit op een of ander Leuvense plein. In den beginne liep men met ladders over het Hooverplein, vorig jaar hosten de GB-karren over het asfalt van het Hogeschoolplein.

Vrij snel dit jaar kwamen enkele studenten van verschillende richtingen

overeen om dit jaar weer iets dergelijks op poten te zetten. De overkoepelende halftime-viering wordt georganiseerd door de Iste-lissers rechten, psychologie, burgerlijk ingenieur, tandheelkunde en de Iste-dokkers van geneeskunde.

Teedee

Zoals gewoonlijk vindt er een TD plaats, nl. dinsdag 29 januari in zaal Manhattan. Woensdag wordt een heuse sportmiddag afgewerkt, nl. jeneveruotbal, een variante op de meer bekende sport.

De massa-activiteit, toegankelijk voor alle studenten, zal dit jaar niet meer buiten, maar wel binnen doorgaan. Donderdag 31 januari wordt er in Alma 2 een spektakel georganiseerd, dat gebaseerd is op het idee van de knock-outshow van de VARA. De

algemene presentatie ligt in de handen van Herman Van Molle en Marleen Gordts. De hoofdbrok van het spektakel wordt verzorgd door twee ploegen van tien profieten uit de deelnemende fakulteiten, die daar eens andere talenten dan lesgeven tentoon mogen spreiden. Deze profietteams zullen onderworpen worden aan min of meer ludieke vragen.

De toeschouwers zijn eigenlijk de deelnemers in dit spel. Zij mogen gokken naar het al dan niet welslagen van een profietteam in elke proef. Wie het meeste juist gokt op de hele avond maakt kans op een mooie prijs.

Bij zo'n halftime-viering stelt zich natuurlijk de vraag waarom men eigenlijk viert. Viert men dat men al van de helft verlost is, of viert men omdat de tweede helft belevensnug moet komen? (BP)

KOLOFON

Veto, jaargang 11, nr. 16
dd. 24 januari 1985

Redaktie

Peter Mostrey, Bart De Moor, Noël Herteleer, Pascal Lefèvre, Dirk De Naegel

Hoofdredakteur

Polleke Bijns

Redaktiesekretaris

Filip Huyzentruyt

Eindredaktie

Bert Malliet

Medewerkers

Bruno Peeters, Johan Clerix, Toon Boon, Bert Broens, Marcel Lauwers, Johan Declus, Luc Vanheerentals, Gilberte Boeckmans, Bert Malliet, Pol Deltour, Geert Van Eekert,

Katrien Van Schuylenbergh, Vanzwanske, Gerd Franssen, Jan Vansteenwegen, Didier Wynants, Rudy Lanssens

Zetwerk en lay-out

Jan Loyens, Gilberte Boeckmans, Rudy Lanssens, Toon Boon, Filip Huyzentruyt, Ria De Schutter, Luc Baltussen, Marc Heeren, Polleke Bijns

Foto's en doka

Chris Van Haver

Drukkerij

Rotatyp, Brussel

Oplage

8000 eks.

Redaktieadres

's Meierstraat 5

3000 Leuven

016/22.44.38

Vrije Tribune
KrUL bekennt kleur

Meer en meer begint de KrUL-leiding nu ook op papier kleur te bekennen, meer bepaald in FRAZE nr. 5 van blz. 4 t/m 7. Al moet je soms nog wel even tussen de regels lezen.

Dat het streefdoel van de ASR de democratisering van het onderwijs is, zal velen niet onbekend zijn. Evenmin dat nog steeds 19 fakulteitskringen dit doel en de ASR expliciet steunen (tegen 8 voor de KrUL). In die omstandigheden rechtuit bekennen dat je tegen democratisering bent, of minstens er niets konkreets (meer) wenst voor te doen, dat kan ook de KrUL-leiding zich nog niet permitteren (zelfs de neo-nazisten hebben dat begrepen...). Wel wordt het terrein daartoe nu grondig voorbereid.

Zo trekt Jacques Van Hee in het FRAZE-redactioneel van leer tegen de haalbaarheid van de doelstelling alle minder begoeude studenten een kans te kunnen geven (kursivering van ons). Derhalve mag een overkoepelende studentenorganisatie heel zijn inhoudelijke werking niet "op iets als democratisering gaan baseren". Waarop die inhoudelijke werking dan wel moet gebaseerd worden, staat er voorlopig nog niet bij... Of eigenlijk toch wel... Want het in twijfel trekken van de haalbaarheid van de democratiseringsidee dient — ook hier — slechts als aanloop voor een nauwelijks verholven aanval op de waarde van het idee zelf. Ze behoort nl. volgens Van Hee tot het rijk van de "verre idealen" en, zeg nu zelf, "wie is nog bereid om zich (daar)voor te laten begeesteren?" Erger nog, het streven naar democratisering van het onderwijs is zich "vastbijten in ideeën die door hun extreemste verdedigbaarheid zijn" (kursivering van ons). De zaaien voor wie de hoge studiekosten geen kopzorgen baren, voelt al

dat gepraat over het neerhalen van financiële drempels en niet doorvoeren van numerus clausus aan als "ekstremitisme". Om met hem niet in "verdeelheid" te raken, laat men het dan ook best achterwege...

De op pagina 5 en 6 van FRAZE 5 afgedrukte "Vrije tribune" van drie KrUL-kopstukken in De Standaard ademt dezelfde geest uit. In die zin moeten we dan ook het pleidooi begrijpen om "het voor de overkoepeling bestemde subsidiegeld meer aan reëel student-gerichte projecten te besteden".

Dat hiermee auto-rallies en verlieslatende Manhattan-TD's worden bedoeld, konden we reeds uit de praktijk van de KrUL opmaken... De lezer vergete hierbij niet dat het genoemde subsidiegeld een deel van het geld voor de sociale sektor is, dat door de Raad voor Studentenvoorzieningen wordt beheerd.

Op pagina 7 vinden we dan een heuse "enquête" over numerus clausus (N.C.). Maanden nadat de ASR via een degelijke brochure, pamfletten, Veto, debatten enz. de studenten aanspoort tot nadaken over en beweging rond N.C., dalen de manitoe's van de KrUL naar het volk af "om ook eens jou (sic) mening omtrent N.C. te vragen".

"Sire, het volk moet", klonk het op de Raad der KrUL-derwijzen, en Coens zond zijn zonen uit.

In een gezamenlijke nota wordt de student eerst half in slaap gesust, want N.C. is nog niet voor morgen of overmorgen. Het enige argument dat deze dames en heren tegen N.C. weten te formuleren is, dat het ontoedogend is dat een "groep mensen ons kan beletten op hun niveau te komen". Dokters à la Wijnen & Co mogen hun "niveau" (lees vooral goedgevulde

portefeuille) gerust behouden. Als ze ons maar niet beletten dat ook te bekomen...

De rest van de nota moet dan weer het terrein voor (vormen van) N.C. effenen door te verwijzen naar onze buurlanden. En de artsensyndikaten "die hun werkzekerheid in gevaar zien komen" krijgen van KrUL blijbaar geen wind tegen. Maar vooral de "enquête" zelf is, bij een aandachtige lezing, verhelderend.

Zo bv. vraag 2 en 3: "Vind jij dat N.C. kan bestaan voor, (respectievelijk) bepaalde categorieën mensen/bepaalde opleidingen alleen?" Antwoordmogelijkheden: ja/nee en zo ja, welke...? ("Zo nee, waarom?" wordt niet eens gevraagd...)

Vraag 4 onderzoekt welke van de 5 opgegeven vormen van N.C. op het minst tegenstand stuiten bij de KUL-studenten.

Verder vind je vraag 7, de meest flagrante van allemaal: "Gesteld dat jij N.C. moet invoeren, welk argument zou je dan aanvoeren?... Welk argument zeker niet?... (sic)!" Tenslotte wordt er in de 10 vragen nergens naar gepeild waarom iemand eventueel tegen N.C. is...

Dat interesseert de KrUL-leiding ook niet. Wat hen echter wel interesseert, en met deze zogezegde "neutrale enquête" ook opgepoord wordt, dat is 1) welke vormen van N.C. 2) in welke mate en 3) met welke argumenten aan de studentenbevolking kunnen aangepaard worden...! Coens heeft voorwaarde goede zonen.

Ik twijfel er niet aan dat de eerlijke mensen binnen KrUL dit niet hadden bedoeld. Toch is dat het resultaat van een dergelijke enquête... Meteen wordt — in de praktijk — de diepere bestaansreden van KrUL duidelijk: onder studenten mollenwerk leveren voor de CVP-PVV regering tegen de — dankzij onder meer de ASR — hardnekkige democratiseringsidee.

KrUL legt het natuurlijk enigszins anders uit. In hooger genoemde "Vrije Tribune" by heet het dat de studenten uit de zeventiger jaren "sociaal geëngageerd" en "links" waren, en die van nu niet (vandaar vroeger de ASR en nu de KrUL).

Zowel het één als het ander is "kwats". Het enige wezenlijke verschil tussen de 80-er en de 70-er, eind 60-er jaren, is dat de gevolgen van de crisis zich nu veel meer doen gevoelen als toen: grotere vrees voor (akademische) werkloosheid, grotere financiële druk om te slagen (althans bij de lagere- en midden groepen).

Bovendien neemt de hoeveelheid stof steeds toe. Dat alles druk die studenten enerzijds meer op hun individuele studentaak en leidt anderzijds nog spontaan dan vroeger tot het 'louter kiezen van ontspanning als evenactiviteit'. Tenslotte zorgt de afbraak van de democratisering van het onderwijs voor een opnieuw elitaire wordende samenstelling van de studentenbevolking (vanaf '77). Maar zowel in '1968' en de "zeventiger jaren" als nu vroeg het harde inspanningen om in de per definitie individualistische studentenbevolking een permanente sociale en onderwijs-werking op poten te zetten (dat beweer ik zowel vanuit eigen ervaring als op basis van informatie uit de eerste hand). Ook toen schreven "verlichte geesten" dat de studenten nu "niet meer geëngageerd" waren, "apathisch", "apolitiek" enz. Waarbij ze enkel hun eigen wensen voor werkelijkheid namen. Zo bijv. in De Standaard in 1978. Toen echter een paar maand later de inschrijvingsgelden voor niet-belegde studenten verdubbelden van 5000 naar 10000 fr., stonden plots alle Belgische universiteiten op hun kop voor een sociale aktie die de langste uit de Belgische studentengeschiedenis zou worden, de zgn. "aktie tegen de 10000".

De grote massa van de studenten liet zich toen, evenveel als nu, ook slechts "begeesteren" door "verre idealen" tot wanneer er iets konkreets gebeurde dat voor iedereen zichtbaar/voelbaar was, en velen tegen de borst stuitte. Al schoot de vlam toen soms iets vlugger in de pijp.

Maar als morgen de inschrijvingsgelden bv. weer zouden verdubbelen, zou ik het nog wel eens willen zien of "de studenten niet meer geïnteresseerd zijn in democratisering van het onderwijs". Dergelijke massa-mobilisaties rond konkrete maatregelen zijn levensnodig voor de verdediging van de democratisering van het onderwijs, vooral in kristijd. Ze zijn echter maar mogelijk dankzij het permanente informatie- en sensibilisatiewerk (ook in "rustige periodes") van enkele tientallen studentenvertegenwoordigers, verenigd rond de democratiseringsidee (in de ASR). (Overigens kon ik onlangs nog vaststellen dat bijv. de algemene vergadering van SORA weer evenveel bevolkt is als tijdens de beste dagen van de "aktie tegen de 10000").

Dat alles weten de KrUL-ideologen ook. Precies dat hebben ze willen kapbreken met de steun — uiteraard — van de academische overheid. Vandaag pas leggen ze daar nauwelijks verholven getuigenis van af.

Voor wie vorig jaar reeds inzag dat Erik Van Rompuy-aadepent uit de CDS dit al lang voor ogen hadden, komt deze getuigenis niet verrassend aan. Wie zich echter in het verleden liet bedriegen door hun achter rookgordijnen gehulde anti-sociale manoeuvre, dient dringend tot bezinning te komen. Hoog tijd om het roer te gooien, richting (overigens structureel vervenoudigde) ASR en het blijven streven naar democratisering van het onderwijs!

In mijn jarenlange studentenloopleaan (met een startje als SORA-vestigstelde) heb ik mij vele malen via vooral pamfletten, soms ook brochures en Veto tot de studenten gericht. Eerst namens SORA en/of aktiecomités voor democratisering van het onderwijs. Later, eens lid geworden, voornamelijk namens MLB.

Allicht is dit de laatste keer. Binnenkort verdwijf ik van de universiteit. Voorgoed. Om als PVDA-lid verder te vechten tegen de uitbuiting en voor een sociaal-rechtvaardige maatschappij. Het liefst zag ik de KrUL mee verdwijnen. Maar de ASR wens ik nog een lang en vruchtbaar leven toe, tot haar doel, een demokratisch onderwijs in een demokratische maatschappij, is bereikt. Dat zal nog lang duren. Een reden te meer om er voor te ijveren...!

Karel Meganck

Nieuwjaarskado van RvS Huurprijsverhoging in peda's

Op vrijdag 30 november besliste de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) dat de inkomsten uit tehuizen moet stijgen met maar liefst 1800000 fr. Dit betekent een — zoveelste — stijging van de huurprijzen, naar alle waarschijnlijkheid met 6,5%. Deze nieuwe huurprijsverhoging zou ingaan op 1 oktober 1985.

De beslissing om de huurprijzen te verhogen viel precies twee maanden nadat een stijging met 5% was doorgevoerd. Prijsverhogingen vormen trouwens een konstante in het beleid van de RvS ten aanzien van de sociale sektor in het algemeen (bv. Alma) en de tehuizen in het bijzonder. Bekijken we maar even de evolutie sinds 1974 (zie tabel 1). De huurprijzen in categorie A — de minst begoede studenten — stegen met bijna 40%, in categorie B met 54% en in categorie C met 57,5%.

Maar huurprijsverhogingen betekenen ekstra-uitgaven voor de studenten en hun ouders. Als je weet dat de huur, naast de voeding, de voornaamste uitgavepost is van een kotsstudent (!), dan zijn er weinig woorden nodig om uit te leggen dat huurprijsverhogingen het studeren een flink stuk duurder maken. Daardoor komt de bijdrage van de sociale sektor tot de demokratisering van het onderwijs in het gedrang.

Moeders portemonnee

De stijging van de huurprijzen — maar ook van de maaltijdprijzen — gaat niet gepaard met een toename van de financiële mogelijkheden thuis, integendeel zelfs.

Vooreerst is er de jarenlange niet-indekstatie van de studiebeurzen. Deze dekken dus steeds kleiner wordend deel van de (wél 'geïndekeerde') studie- en leefkosten. Dit betekent dat de student — of zijn ouders — een steeds groter wordend deel van deze kosten, die zo'n 150000 fr. bedragen,

zelf moeten dragen.

Daarenboven is de financiële draagkracht van de gezinnen, alleszins van die gezinnen voor wie de sociale sektor onontbeerlijk is, er ook niet op verbe-

huidige demokratisering onvoldoende is, worden bedacht enerzijds met huurprijsverhogingen en anderzijds met een daling van de koopkracht.

Het hoeft ons dan ook niet te

Wonen wordt weer eens duurder; straks worden de benzineprijzen nog jaloers. (foto Veto)

terd. De herhaalde inleveringsmaatregelen bewerkstelligden een forse daling van het bestaansnivo. Precies die lagen van de bevolking voor wie de

ging is zelfs minder dan 20 jaar geleden ('64-'65: 29,8%; '68-'69: 31,1%; '80-'81: 23,8%).

Huurprijsverhogingen...

Aan de KUL worden 'traditioneel' (in tegenstelling tot de VUB en de RUG) de universitaire gebouwen die gebruikt worden voor studentenvoorzieningen (bv. huisvesting) afbetaald met gelden van de sociale sektor. De sociale sektor 'koopt' dus gebouwen voor de universiteit. De rentebetaling op de leningen bij de ASLK, de zgn. 'ASLK-lasten', zal echter v.a.p. 1985 stijgen tengevolge van investeringen in Camillo Torres, Gasthuisberg, Ter Bank, Holleberg... In 1985 moet reeds een 'supplementaire' intrest betaald worden van zo'n 1687500 fr. Dit brengt de totale ASLK-lasten voor 1985 op 10187500 fr.

In de begroting voor 1985 werd echter met deze stijging geen rekening gehouden. Daardoor stijgt het voorzienne begrotingstekort van 2879000 fr. met 1687500 fr. tot 4566500 fr. Om dit tekort weg te werken zal men gaan aankloppen bij de Raad van Beheer van de universiteit. Vooraf zal men echter zoveel mogelijk dit tekort drukken (lees: de studenten ervoor laten betalen). Daarom zijn de maaltijdprijzen in de Alma's gestegen, daarom zullen in oktober de huurprijzen opslaan...

Geén prijsverhogingen in de sociale sektor!

Bepaalde Leuvense organisaties maken vreemde hersenkrul'kels: hoe meer de demokratisering van het onderwijs afgebroken wordt en hoe minder de lagere sociale groepen doorstromen naar de universiteit, hoe minder we over demokratisering moeten praten...

Voor Sociale Raad (en de ASR) is de afbraak van de demokratisering precies de reden om de verdediging en de uitbreiding van de demokratisering centraal te stellen in de werking. Daarom kanten wij ons tegen de prijsstijgingen in de sociale sektor. Daarom vinden wij dat de toename van de ASLK-lasten niet 'gekompenseerd' kan worden met een huurprijsverhoging... De ASLK-lasten (10187500 fr. in 1985) moeten ten laste vallen van de univer-

Voorlichting over hongerstakers van RAF-Duitsland

Donderdag 24 januari om 20 uur organiseert KNAL (Komitee Neen Aan het Leger) een voorlichtingsavond over de hongerstaking die 33 RAF-gevangenen sinds 4 december 1984 voeren tegen de isolatiefolter in de gevangenis waarin ze opgesloten zitten. Twee familieleden van de RAF-leden zullen de situatie uiteenzetten waarin deze mensen opgesloten zijn. Het Komitee ondersteunt de eisen van de hongerstakers, in zoverre zij stellen dat de hechtenisomstandigheden grondig in strijd zijn met de in de Konferentie van Geneve vastgelegde minimumgaranties tegen folter en vernietiging. Het organiseren van een dergelijke avond betekent geenszins dat men zich akkoord verklaart met de RAF-terreurstrategie, maar wel dat men zich krachtig verzet tegen het feit dat de overheid zelf misdaden gaat plegen... De avond gaat door in 'tStuc (1ste verd.), zaal 2.

Alma en de prijsverhoging

Ondanks de geraamde, beperkte stijging van de grondstoffenprijzen (4%), was er een tekort van 6,48% op de begroting voor dit jaar. Elke Alma-klant heeft ondertussen al ervaren dat dit tekort is aangevuld door een verhoging van de maaltijdprijs. Maar hoe is dat te verklaren? Vooreerst blijkt uit de budgetcontrole tot juli '84 dat de kosten voor dat jaar onderbegroot waren. Daaraan werd voor dit jaar verholpen.

Ten tweede voorziet de direktie een omzetting van 719000 fr. in de uitbatingen. Dat is te wijten aan de daling van het aantal maaltijden, vooral in Alma II. Maar, geen nood, er komen investeringen die ook van dit restaurant weer een aangename, gezellige ruimte zullen maken. Nochtans verwacht de direktie voor 1985 nog geen resultaten. Ze gaat uit van de minst gunstige toestand, de studenten betalen toch. (ML)

De tweede zitting in het proces Rudy Daems

DINANT — In Dinant vond afgelopen maandag de tweede zitting plaats in het proces tegen Rudy Daems, die samen met de politie-infiltrant John Gardiner beschuldigd wordt van munitediefstal uit de militaire basis van Florennes. Zoals reeds herhaaldelijk in Veto en andere media gesteld werd, is dit proces een grondige aanfluiting van elke rechtvaardige rechtspleging. Dit omdat Rudy — onlangs vrijgelaten na bijna 2 maanden voorhechtenis — gekriminaliseerd wordt op basis van één enkele verklaring. Die komt van Gardiner waarvan bewezen is dat hij politie-infiltrant was en dat hij recent in Woensdrecht de Nederlandse vredesbeweging gedurende meer dan 6 maanden bespioneerde.

Reeds tijdens de eerste zitting kwam het tot scherpe woordwisselingen tussen de advocaat van Gardiner en de rechter. De advocaat wil Gardiner tijdens dit proces afschilderen als diegene die heeft uitgevoerd wat de overheidsinstanties hem vroegen. Zo betoogt hij dat de munitediefstal (193 busseten) op 28 maart 1984 enkel kon doorgaan met medeweten van geheime diensten in Nederland en België. Gardiner zelf verklaart dat de Nederlandse staatsveiligheid, de BVS, perfect op de hoogte was van wat er ging gebeuren op de basis van Florennes. Uit het dossier blijkt inderdaad dat diverse militairen zich tijdens de dag van de diefstal niet veel van hun bewakingsopdracht aantrokken. De tweede zitting duurde slechts 20 minuten. De verdiger van Gardiner vroeg de toelating om het proces te verdagen om militairen als getuige te kunnen dagvaarden. In het gerechtelijk dossier werden een tiental hogere of lagere militairen ondervraagd door de rijks-

wacht. De advocaat wil tijdens de volgende zitting deze militairen verder uithoren over zijn stelling. Die bestaat eruit dat de bewaking van de militaire basis de dag van de diefstal bewust zou zijn teruggetrokken om de diefstal mogelijk te maken...

Steunkomitee

Na de zitting deelde het Steunkomitee Rudy Daems een permotie uit. In die motie werd het proces geplaatst in de kontekst waarbij de regering een beslissing moet gaan nemen over de raketten. Het kriminaliseren van de vredesmilitant Rudy Daems zou dan een bewuste strategie zijn om de vredesbeweging in een slecht daglicht te stellen. Zo kan het verzet tegen de raketten verdampt worden gemaakt. Zo wordt gewezen op het samenvallen van de eerste zitting met het bezoek van premier Martens aan Reagan. Waarbij onze regeringsleider ging vragen om de raketten slechts na de verkiezingen te mogen plaatsen...

Ook trok het steunkomitee de aandacht op de Amerikaanse winst in deze zaak. Het is duidelijk dat na de diefstal de bewaking van de raketten-basis volledig door de Amerikanen zal worden overgenomen. De diefstal zelf vond plaats enkele weken nadat de eerste 400 Yankee in Florennes waren gearriveerd.

"Als Amerikanen in hun achtertuin (Nicaragua) mijnen leggen en boeken over Hoe destabiliseer ik een regering verspreiden, wat zouden ze dan in hun reële voordeel-opleverende voortuin die Europa toch is, géén handelingen verrichten van Hoe destabiliseer ik de vredesbeweging", aldus het steunkomitee. Men eiste tot slot andermaal een grondig parlementair onderzoek over de betrokkenheid van buitenlandse en binnenlandse inlichtingendiensten in deze affaire en in de vredesbeweging in het algemeen.

(L.V.)

verwonderen dat het met de demokratisering van het universitaire onderwijs

Jaar (okt.)	A	B	C	D	E
1974	1 350 (100,0%)	1 500 (100,0%)	1 800 (100,0%)	-	-
1983	1 785 (132,2%)	2 200 (146,6%)	2 700 (150,0%)	3 160	3 600
1984	1 875 (138,9%)	2 310 (154,0%)	2 835 (157,5%)	3 320	3 780

en de doorstroming van de lagere sociale groepen (geschoolde en ongeschoolde arbeiders, lagere bedienden, kleine zelfstandigen...) triestig gesteld is. Hun procentuele vertegenwoordiging, die zelf voor de afbetaling van haar gebouwen moet instaan. (JD)

(!) HIVA, Syntheserapport: studenten-budgetenquête, 1980, 13 pp.

Heeft u vragen, problemen of zorgen?

Bel dan gerust een van volgende nummers en men zal naar u luisteren:
Veto 22.44.38
SoRa 22.95.41
KR 22.31.09

Standaard Boekhandel

Leuven: Naamsestraat 57

Vanaf vandaag!
Talrijke Voordeelkoopjes aan

- 75 %

KrULderwijs enquête

Qui veut chasser une migraine

Proficiat! Naast autorally's en Manhattan-TD's heeft de KrUL nu ook een sociale werking op poten gezet. Wat een triomf moeten ze gevoeld hebben in hun inborst wanneer ze dit bekend maakten in hun 5de fase (Faze). Maar het blijft bij een orale fase, ondanks de poging dat te verdoezelen door er meteen een NC-enquête tegenaan te gooien. Liefste lezer, neem een hoofdpijnstillert en neem de enquête even met ons door.

eens gebruiken. In vraag vier mag hij kiezen hoe de student het best geliked wordt: loten, ingangsexamen, evaluatie na één jaar, maturiteits-examen. In vraag vijf "Vind jij dat er nog andere vormen van NC bestaan?", mag de lezer zelfs een eigen likwidatiemethode verzinnen. Bij gebrek aan eigen degelijk argumentatiemateriaal, wordt men in vraag zeven dan vriendelijk verzocht zijn brein te laten functioneren: "Gesteld dat jij NC moet invoeren: welke argumenten zou jij dan aanvoeren?". De resultaten hiervan kan KrUL dan nog eens gebruiken in een van die geanimeerde discussies met een naieve tegenstander van NC.

De eerste vraag "Vind jij dat je op de hoogte bent van de problematiek i.v.m. NC?" houdt de traditionele steek in in richting ASR. "NC, wa's datte?" is het geveerde antwoord. Diezelfde vraag werd trouwens nooit gesteld bij die fameuze enquêtes die de uitreding van bepaalde kringen uit ASR moesten verantwoorden. Dan volgen twee vragen waarin NC impliciet reeds als noodzaak worden aanzien. In plaats van de vraag "Is NC aanvaardbaar?" gaat men selectiever te werk: "Vind jij dat NC kan bestaan voor bepaalde categorieën van mensen?" en "Vind jij dat NC kan bestaan voor bepaalde opleidingen alleen?" Met een knipog naar een grijslachend doktersopperhoofd? In dezelfde geest is vraag zes opgesteld (van structuur gesproken): "Vind jij NC verzoeken met het beginsel van democratisering van het onderwijs?". Wie nu nog niet inziet dat NC en democratisering nat en hond zijn, kan beter bij de CCC een aanslag op eigen persoon boeken.

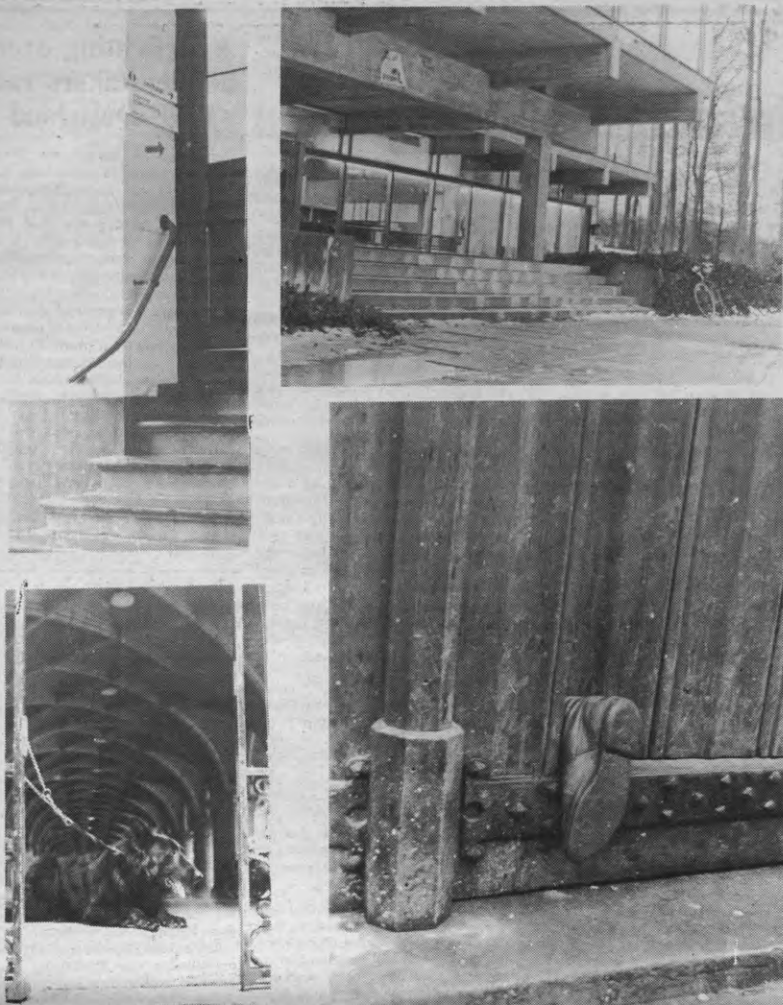
Zinvol?

Om de enquête vooral niet te saai te maken, mag de lezer ook z'n fantasie

Op een intieme wijze polst men dan ook nog of niet één van de lezers zich bezeerd heeft bij het betreden van de inschrijvingshallen: "Heb jij persoonlijke ervaring met drempels tot de universiteit?". Eventueel zou men dan één van de restaurateurs van het Arenbergkasteel inhuren 'ter nivellerings des boosaardigen drempels'.

Tenslotte vragen de opstellers zelf naar de zin van hun enquête. De problematiek rond NC kan je slechts zinvol benaderen door principieel te werk te gaan, door de lezer de keuze te laten tussen een democratisch onderwijs (dwz voor iedereen) of NC (en bijgevolg de dood van het fundamenteel recht op onderwijsvorming). In deze ongefundeerde enquête kunnen wij dan ook geen enkele zin bespeuren, en enkel de bedenking maken: is dit een lapmiddel om bevoegde geldverleningsdiensten zand in de ogen te strooien opdat deze vooral niet zouden merken dat KrUL nog steeds geen inhoudelijke sociale werking heeft? KrULderwijs-enquête? In de krullemand ermee, aub...

Geert Van Eekert

Alma 3, St.-Michielskollege, bib, de hallen; overal drempels waar u hopelijk nog niet te veel last van gehad heeft. (foto's Veto)

Fossielen in gemeenteraad

De waarheid komt altijd genadeloos aan het licht, vooral in een stad als Leuven. Deze keer is het de beurt aan de *Kernkrant*, het driemaandelijks blad van de CVP-afdeling Leuven om in onze bus te vallen en de waarheid keihard in ons gezicht te rammen.

Onder de titel 'Peking zet Marx op zijn plaats' wordt een stukje uit de *Standaard* geciteerd. Hoofdgedachte is "dat de Chinese partijkrant vindt dat men moet afstappen van dogmatische interpretaties van het marxisme om de band met de werkelijkheid niet te verliezen". "Marx noch Engels noch Lenin hebben immers onze tijd meegemaakt."

En wat zien we dan: "Dat de Chinezen, na het dieptepunt van de culturele revolutie, hun ogen zijn opengegaan als begrijpelijk maar dat er in Leuven nog 'fossielen van 68' rondwalen en zelfs hun waandeën, vergelijkbaar met de culturele revolutie, in de gemeenteraad aan bod zien komen is bedroevend voor deze stad en moet het welenkend deel van de bevolking tot waakzaamheid brengen!"

Hadden we het niet gedacht dat er kommunisten en anarchisten in de gemeenteraad zitten! Maar neen, want wie zijn deze fossielen: de groenen en een paar V.U.'ers. "Zij kunnen misschien geen Chinees lezen maar wel de *Standaard* en als ze hun verstand bijeenleggen er de nodige besluiten uit trekken". Lief is iets anders. Nu dachten wij dat de groenen een ideologie huldigden van "terugkeer naar de werkelijke behoeften" en "verlangen naar werkelijke vrede". Iets wat bij de "marxisten" slechts als verwijderd ideaal belangrijk is, en waarbij de groenen helemaal andere actiemiddelen wensen te gebruiken. En dat de VU marxistisch is, zal vooral hun kiezers een wee gevoel in de maag bezorgen.

Gelukkig is de CVP-Leuven er om ons, als voorzichtige overgrootmoeder uit de porseleinwinkel, te waarschuwen tegen deze fossielen. Laat ons allen ons verstand bijeenleggen en waakzaam zijn tegenover dit soort prietpraat.

De satire van Hara-Kiri

Als jij één van die 'mensen' bent die van mening zijn dat humor nooit te ver mag gaan, dan ontwijf je best elke gelegenheid om met Hara-Kiri in aanraking te komen — lees maar gauw een ander artikel.

Is Hara-Kiri een duivelse uitvinding van een stelletje immorele gekken of een pornoblad voor intellectuelen? Niets van dat alles en toch... 't is een frans satirisch maandblad dat al aan zijn 280ste nummer toe is. Het ontziet niemand of niets, vooral datgene wat 'normaal' respect, eerbied, onderwerping, bewondering, medelijden... zou moeten oproepen wordt hier duchtig door het slijk gehaald. Ondanks de schijnbare absurditeiten wordt vaak één of andere mistoestand aan de kaak gesteld. Zij die het deze maand moeten ontgeden zijn bijvoorbeeld een ondervoede Afrikaan, militairen, de baby met het apehart, l'abbé Pierre die zich inzet voor de armen...

Niets is nog veilig voor Gêbe en Co, zelfs beroemde schilderijen van grote meesters ontsnappen niet aan de vlijmscherpe humor. Telkens wordt er een schilderij voorzien van ontorende tekstballonetjes.

Sinds enige tijd is er ook de rubriek *Il n'y a rien de pire que l'ignorance*, die aan diverse aktualiteiten een geheel andere interpretatie geven. Men kan het niet gek genoeg bedenken of die van Hara-Kiri komen erop. Verder zijn er in dit reclamevrije tijdschrift (tenzij voor de eigen producten als Hara-Kiri Video, uurwerk...) een aantal korte grappige stukjes, maar de klemtong ligt toch op het visuele.

Naast de beruchte fotomontages zijn er de strips en de kartoons. Ook die balanceren op het scherp van het mes. Wat de foto's betreft, schrikt men bij Hara-Kiri niet terug voor wat bloot of schokkende tafereelen (bv. een foetus, die het beu is de 'conneries' te moeten aanhoren van zijn ouders rijt zijn moeders buik open en krupt op zijn dooie gemak weg). Voor onze vrouwelijke lezers dient gezegd dat ook blote mannen in H.K. staan. Al te opvallende genitaliën worden door de kleinburgerlijke Belgische censuur dan ook met zwarte kleefband of stift te lijf gegaan. Bezoedeling van ons deftig volk, maar aan Story, Privé, Gazet van Ant-

werpen wordt niet geraakt...

Een hele resem tekens vult ongeveer één derde van het blad: Wolinski met zijn *Gaston la Bite*, Vuillemin en Gourio met hun serie over het nazisme, Cabu, Eric Schreurs, Hugot... en Kamagurka. Reiser zaliger is soms nog van de partij als in cenverborgen-lade nog niet gepubliceerd materiaal wordt ontdekt.

Zolang een Blad als dit kan verschijnen kan je zeggen dat er nog zo iets als persvrijheid bestaat (want alle politici van links tot rechts worden door H.K. in 't kruis getast). Toch schrijft Gêbé in het editoriaal dat in Lyon tijdschriften als *New Look* en *Charlie Mensuel* worden verscheurd in de kraampjes. Wie meningsuiting verbrand, verbrandt ook mensen... l'histoire se répète.

HARA-KIRI, nr.280, januari 1985, 154 fr, 84 bladzijden.

LBC in commissie

In een brief aan de vakbonden en aan de universiteiten heeft minister Coens zijn voornemen bekend gemaakt tot oprichting van een *overlegkomitee i.v.m. de universitaire beleidsproblemen*. Dit comité zal samengesteld zijn uit 5 vertegenwoordigers van de overheid, 10 van de betrokken instellingen en 10 van de representatieve syndikale organisaties.

Het januari-nummer van *Ons recht* (maandblad van de Landelijke Bediende Centrale) hierover: "Wij kunnen niet anders dan difinitief van minister Coens toejuichen. Reeds in 1982 heeft de LBC de oprichting van een dergelijke commissie voorgesteld. Het leek ons toen reeds een enige mogelijkheid om tot een constructief overleg te komen tussen overheidsinstellingen en personeel. Nu hebben wij blijkbaar de minister kunnen overtuigen. Beter laat dan nooit!"

Meer bepaald wil de minister het hier hebben over de herziening van het financieringsstelsel voor de universiteiten, wat aanleiding zal geven tot allerlei vormen van rationalisering. Bijvoorbeeld tot minder personeel in de humane wetenschappen, zoals resp. De Somer en Monard al lieten doorschemeren op de debattenreeks van Sociale Raad over Numerus clausus. En weten dat daar nu al assistenten zitten die

zeven maal naeen hetzelfde werkkollege moeten geven.

Hopelijk kan de LBC de minister nu ook overtuigen van deze wanoestanden en in haar blad eens rechtvaardig geven aan dergelijke rationaliseringsplannen. Beter laat dan nooit.

Loon naar werken?

In *De Standaard* van 12/13 januari lezen we dat de Hoge Raad voor het Pedagogisch Hoger Onderwijs er niet voor te vinden is dat de toekomstige leerkrachten betaald worden voor de stages die zij tijdens hun opleiding presteren. In de plannen ter hervorming van de opleidingen tot kleuterleidster, onderwijzer en regent stond dat laatstejaarsstudenten reeds een vrij zelfstandige stage zouden kunnen doormaken. Deze stage zou gedeeltelijk bezoldigd worden. En dan werd gedacht aan een normale stagiairsvergoeding: 90% van de wedde over de gepresterde uren. Het heeft echter niet mogen zijn. Mammie en pappie hebben er een stokje voorgestoken. Vooral de oudervertegenwoordiging binnen de Hoge Raad voor het Pedagogisch Onderwijs heeft aangedrongen op een negatief advies.

De motivering voor dit alles is dubbel. Enerzijds wordt er gewezen op andere studierichtingen waar zulke maatregelen ook niet gebruikelijk zijn (bv. verpleegkunde), anderzijds zou de kinderbijslag verloren kunnen gaan en het betreffende kind (student) niet meer 'ten laste' zijn voor de ouders. Financieel niet zo'n leuke gevolgen... voor de ouders dan. En het gezin staat centraal nietwaar... Laat de kinderen zo lang mogelijk afhankelijk blijven, ze zijn nog zo klein om alleen in de wereld te staan.

Overigens is het opvallend dat deze "niet-betaal"-toestand enkele in 'zwakkere' sectoren aanwezig is. Verpleegkundigen, medici, psychologen, pedagogen, kineisten, architecten die zich zelfstandig willen vestigen dienen ook eerst een stage te doen, evenals advocaten die aan de balie willen gaan, noem maar op. Zij doen alleen voor de nuttige arbeid. Na de studies botsen ze dan wel op een arbeidsstap. Maar dat is na de studies.

Het boeiende leven der sukkels

Het beste uit de kringbladen

Wie de lotgevallen van Vanzwanske week na week volgt, zal wel een stevige lettervreter wezen. Maar hij kent tenminste de hartsslag van onze universiteit, hij voelt de pols der kringen en wellustigt zich om het bloed van de afgebroken schrijver van de tweede rij in zijn leslokaal. Niet dat Vanzwanske zit te geilen om dit bloed... Maar hij heeft nu ook éénmaal zijn redaktionele supervisors. En wat dat betreft weet de trouwe lezer dat de redaktie ons vorige week de duimverschroeven opzette en ons naar een psychiatisch instituut zond.

U moet namelijk weten dat de redaktie net terug was van een Ruslandreis met één der kringen. Of is het omdat zij weldra mee naar Rusland gaat? In elk geval, het had daar iets mee te maken. Want de onderlegde student weet dat men in Rusland veel gebruik maakt van het psychiatrisch gedoe om de dissidenten (zoals Vanzwanske) onder de knoet te krijgen. De Russen hebben daartoe zelfs een nieuwe ziekte ontdekt: de "traagvoortschrijdende schizofrenie". Het ziektebeeld verloopt als volgt: de dissident denkt dat hij totaal normaal is, maar in feite loopt hij gevaar om op het einde van zijn leven totaal schizofreen te zijn. Het merkwaardige van die ziekte is dat alleen uiterst goed gevormde (gedrilde, gebrainwashte, ... u valt maar in) psychologen deze ziekte kunnen onderkennen om de dissident in "zijn eigen" belang preventief in een instelling op te nemen.

Welnu, daarom zitten wij in cel nr. 198564 van de Big-Brother-afdeling van het instituut Heilige-Moederder-Armen-van-Geest in Wachtebeetje. Of is het Wachtebeetje? Ziet u, wij zijn schizofreen. Ondertussen krijgen wij in onze cel nog altijd de kringbladzijden toegestuurd. En wij hopen via corrupte ambtenaren in de Veto-administratie onze bijdrage toch nog in uw blad te krijgen. Als u deze tekst onder ogen krijgt, weet u waar het zwarte geld zit. Dan weet u dat vrouwe Justitia de corruptie weer niet heeft kunnen vermijden.

Balans

De juristen hebben het in hun derde Balans echter niet over deze onzalige dingezes des levens. In hun blaadje wordt anders wel reclame gemaakt voor een onzaligmakende Ruslandreis. Maar laat ons daar over zwijgen; laat ons het houden bij de "portie Kerstvoer voor bij een werteje om

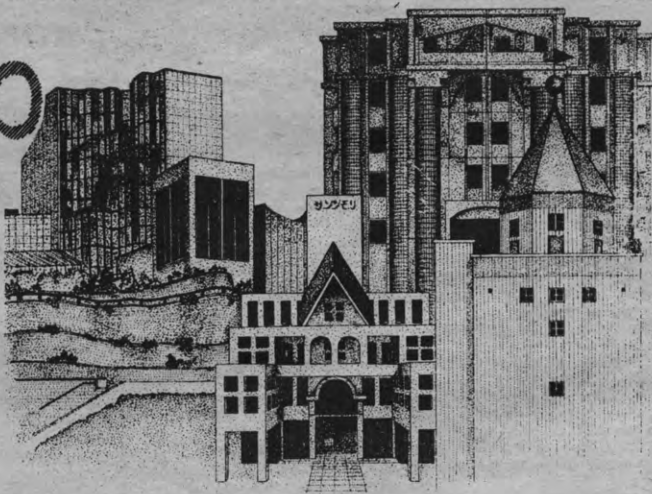
mers. Daarbij pleit hij ondermeer voor echte profieninterviews (in plaats van surrogaat door de eigen preses - overigens een brave jongen, daar niet van). Zo suggereerde hij onder meer Blanpain. En wie zien we geïnterviewd worden. Inderdaad, diezelfde Blappy, de nieuwe dekaan der fakulteit. Onze goede vriend pleit ervoor de studenten

leesbaar met korte zinnen" en "gaand over activiteiten binnen of buiten de Valk" ook in vraag. Tegelijk wordt de "skripturale impotentie" van de jurist geheld. Hij pleit voor interessante polemische literatuur, waarbij hij duidelijk de eerste stap zet om de rechtsstudent wakker te brullen. En gelijk heeft ie. En misschien is het boeiende Rubens-polemiekje ook een aanzet voor schrijvers. Verder is de lay-out van Balans sober maar goed, maar kreeg Vanzwanske ook de indruk van nogal magere inhoud.

De echte Lastige

De echte Lastige is uiteraard het kringblad van Architectuur. Het blad waar kwa lay-out (het uiteenleggen

delastige

alleen maar een Saab door te sturen". Wie zei daar iets van sluikreclame? Hoofdredakteur Dirk Smets trekt met recht (en ook met rede) van leer tegen de jaarpressen die hun obligate leesvoer niet binnen brengen. Vaak vormt dit reeds een indicatie voor een werking die ergens iets mankeert. Dat iets onderstreept de hoofdredakteur door op de gepaste plaats dan maar een blanco-bladzijde te laten. Het zal de pressen misschien inspiratie geven. Vanzwanske denkt met heimwee terug aan de preseswoorden van een tweetal jaren geleden (Ivo Mechels, Piet Everaert en een huidig Vetoredakteur). Toen zat er pit in deze rubriek.

Dit kan niet gezegd worden van het artikel van Vanzwanske (wie heet er hier nog zo?). In een rommelige stijl, ongetwijfeld overgenomen uit Veto, bespreekt hij de vorige Balans-num-

enkele eksamen in een vreemde taal te laten afleggen. "Hij immers zelf vele talen spreken en dit nuttig vinden". Ook de netheid in de Valk staat op zijn agenda. Zo verzet hij zich nog altijd tegen een nieuwe uitgave van het Valkfeest.

Lastig zijn doet geen zeer

Kritiek geeft ook ene Bart Veekmans. Hij fulmineert onder meer tegen de uitgereikte beloning van 1000 fr voor de origineelste Balans-inzending (als je maar aan bepaalde voorwaarden voldoet en een VRG-lidkaart hebt). Ook Veto krijgt er van langs: sommige artikels zijn zo kwalachtig dat het lijkt of wij een oktopus zijn die slechts inkt spuit om zichzelf te beschermen. Misschien een handig procedée, die oktopus, om onze drukkosten wat in te korten. Bart stelt de eisen "vlot

van bladen) geen enkel kringblad kan aan ruiken. Maar ja, het zijn dan ook ontwerpers in spe. Een heus magazine waar alleen een parfumeurje uit ontbreekt om in de selectie hoge sociëit gelezen te worden. Volgende keer het blad uitgeven op karton, beste jongens en meisjes. Dat kruipt niet bijten tot golfkarton als je er parfum op sproeit.

Naar het schijnt is Michael Jackson een kleine zwarte poedel. Met deze onthulling is de Lastige Jeepe vier vooruit. Enkele bladzijden verder lezen we een polemiekje over post-modernisme. Als de auteur hiervan ook op het Veto-artikel (van vorige week) wil reageren, spaart ons dit enig loopwerk om hem zelf op te zoeken. Door overbovelking van de Vetobladzijden zal binnenkort iedereen ook plaats per letter kunnen reserveren.

Zelfs in de Lastige schrijft éne Vanzwanske (die jongen moet toch werkelijk de schrijfkrampen krijgen). Hier bespreekt hij de vorige uitgave van de Lastige (toen nog geen Ladynummer). De lay-out van deze Vanzwanske is wel iets kreatiever dan de Vanzwanselaars in Veto. Vanzwanske meldt tevens in voetnoot dat ook het blaadje van de burgerlijke ingenieurs nu door een architect "uitgelegd" wordt. Waarna we aan de eart-art komen, of hoe je met snijwerk van groenten, fruit en ander spul kunstwerken kan maken. Gearandeerd

sappige kunst. Zodat de Lastige door Vanzwans ter verspreiding goedgekeurd wordt, want hij heeft ervan genoten!

Heel erg niets

Waarna het tijd wordt voor Vanzwanske om kwaad te worden. Wij waarschuwen u, de volgende twee zinnen zijn heel erg kwaad. Heel erg kwaad! Heel erg kwaad! Ziezo, en wat is daarvan de reden, zal de onderzussen nieuwsgierige lezer zich afvragen. Welnu, in vroegere (en dus uiteraard betere) tijden stonden de kringen te springen. Hoe sneller zij hun kringblad bij Vanzwansbergen binnenbrachten, hoe sneller diens reclame een grote verspreiding garandeerde. Maar de Winezen verwachten nu blijkbaar dat ondergetekende zelf de weinige lettertjes ergens gaat opsporen. Met alle Winezen, maar niet met den deze.

Vanzwanske houdt het dus erg bondig want voor een kring als Wina is dit Newtonneke erg zwak. Blijkbaar slaat de studiedruk daar wild om zich heen. Ofwel kiest iedereen eieren voor zijn geld, en verkijst hij veiligheids-halve zijn mond te houden. Dat er toffe jongens als de Parre rondlopen kon u vorige week reeds in een lezersbrief lezen. Verder nog enkele sportartikeljes en een matig aanzetje van Lillianne Philippe om een discussie rond onderwijstijf en schoolprestaties op te zetten. Interessante gegevens van het Hoger Instituut voor Arbeid (hier te Leuven) hadden hier meer stoffaase kunnen brengen. Vanzwanske hoopt dat Wina zich eindelijk eens hervat (wat het Newtonneke aangaat).

Bacchus

Een voorbeeld kunnen zij nemen aan de relatief kleine kring der Klizzen. Nu zou het kunnen zijn dat filologen op zich meer schrijven dan Winezen, maar toch. Kwaliteit moet aan een universiteit toch overal zitten. In Bacchus nr. 2 beschrijft preses Patrick een Latijns toneelstuk. "Zo kroegen we te horen hoe Latijn klinkt met achter-eenvolgens een Frans, Vlaams, Duits en een hete-aardappel-accents... Ook de acteursprestaties kwamen soms gevaarlijk in de buurt van die van Isaura...". Blijkbaar erg boeiend: een Latijns toneelstukje met Braziliaanse koffie. En er moeten daar nogal wat mooie ogen rondgelopen hebben (in het Latijn is het voorgaande een pars pro toto).

Ook in dit blad een verslag van de grote prijs voor strandvogels te Leuven. "De prof en de zeven thejes" is een leuk parodieje op uweetwel, waarna S.Winston een interview met "Grote Broer" publiceert. Zelfs in 1985 slaat hij toe, redde wie zich redden kan. Tussen de profenentaten door merken we ook een aantal behoorlijke gedichten. Hier en daar wordt lengte toch wel wat met kwaliteit verward. Te onthouden dus: kortheid is de moeder van de gedichten-winkel. Groentoloog A. Juin verhaalt de geschiedenis van de ajuin. Van waar komt die frisse wind in het lokaal hier opeens? Sorry voor het intermezzo... (pauze). Oef, Vanzwanske is terug op adem gekomen. Want na het doorworstelen van de 7 sportbladzijden van deze behoorlijke Bacchus sprinten wij door naar de...

Nonius

Dit tijdschrift der Industriële Ingenieurs kondigt zich weer met de nodige humor (ook van het soort onderbreken...) aan. Na een ode aan het presidium door de preses komen we aan pagina 4 waar de nieuwe uitgeverij van Nonius voorgesteld wordt: O.N. D.E.R.B.O.E.K. Gelukkig valt dit pruimpje nog net te smaken. Ook met de onderwijshervorming wordt, zij het leuk, de draak gestoken.

Bovendien heeft Nonius, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Bacchus, ook originele huistekenaars. En zo zien we het graag. Als de ingenieurs naast alle humor nog wat diepgaande literatuur inbouwen, zal Vanzwanske volgende keer wat meer plaats inruimen. Maar nu zijn de 100 centimeter tekst vol en voor meer plaats konde we niet omko Vanzwanske

Vorige maandag werd in Heverlee een IMEC-gedenkplaat ingehuldigd. Dat gebeurde met nogal wat omhaal: talrijke prominenten uit nationale politiek, industrie en bankenwereld waren aanwezig. Gaston Geens, peetvader van het project, (foto links) en Roger Van Overstraeten (foto rechts) benadrukten nogmaals hoe belangrijk dit initiatief wel was als reddingsgordel voor onze industriële samenleving.

IMEC staat voor "Interuniversitair Mikro-Elektronika Centrum". Het is een grootschalig opgevat samenwerkingsproject tussen universiteiten (KUL, RUG en VUB) en industrie. Ook de Vlaamse overheid speelt mee als engbewaarder en geldschieter. Bedoeling is door bundeling van krachten en kapitaal de ontwikkeling, productie en toepassing van de zogenaamde nieuwe technologieën in de Vlaamse nijverheid te ondersteunen. Of beter, op gang te brengen. Als we sprekers bij de inhuldiging mogen geloven, heeft België nu al een bijna rampzalige maar nog niet hopelose achterstand tegenover de VSA en Japan en dichterbij maar in mindere mate ook op West-Duitsland. Tot nu toe moet België inderdaad zo ongeveer alles van elektronika invoeren uit het buitenland. Slecht voor de handelsbalans, weet u wel, zeker daar deze producten in de toekomst nog fel aan belang zullen winnen.

IMEC zou de derde industriële revolutie in ons land moeten op gang brengen. Van deze economische revival verwacht men veel. Over de impact ervan op de minder economische aspecten van onze samenleving maakt men zich ondertussen geen zorgen. Bij schuimwijn en lekkere hapjes werd na de inhuldiging van de marmersplaat nog wat nagepraat. Van nieuwe armoede is in dit milieu avast nog geen sprake. (BM)

Hedendaagse Westerse muziek (3)

"De zinnelijke bekoring is het essentiële"

In de jaren 50 was Karel Goeyvaerts één van de tenoren van de avant-garde, met name van het serialisme (zie Veto nr. 14). Sindsdien is er veel water naar de zee gestroomd en Goeyvaerts heeft het serialisme vaarwel gezegd. Zijn recentere werken zijn toegankelijker: "Mon doux pilote", "Orphée", "Litanie V", "Pour que les fruits mûrissent cet été", composities die van een sterke emotionale getuigen. Op onze vraag naar die werken uit de tweede helft van deze eeuw die het nageslacht volgens hem niet mag missen noemt Goeyvaerts "Einstein on the Beach" van Philip Glass, "Moments" van Stockhausen en de Turangalila-Symphonie van Olivier Messiaen. Een volbloed komponist aan het woord.

Veto: De kompositie waaraan u momenteel werkt, is een opera en heet *Aquarius*...

Goeyvaerts: Ik leef momenteel van de Waterman. Alle bijdragen die ik lever voor concerten in binnen- en buitenland bestaan uit gevarieerde arrangementen van delen uit de nog onafgewerkte opera.

Veto: L'ère du Verseau. Vanwaar die naam?

Goeyvaerts: De waterman is een tijdkoper uit de dierenriem, dat weliswaar aanbreken. De gese beschavings-geschiedenis tot nu toe is te situeren binnen het tijdvak van de Vissen. Het is een niet-menselijk teken en de relatie van de mensen onderling heeft dan ook altijd een onmenselijk element bewaard. Het menselijk teken van de Waterman zal daar verandering in brengen, zo geloof ik. Er zal een tijd komen waarin mensen elkaar volkomen begrijpen. Niet dat er geen onderlinge verschillen zullen blijven bestaan. Doch het begrip van mensen voor de mentaliteit van hun medemens zal volledig zijn. Dit alles is nog slechts een vaag voorvoel, en dat wil ik op de luisteraar overbrengen. De opera zal muzikaal visueel en ruimtelijk (de scène zal wellicht te beperkt zijn, het publiek moet maximaal in de ervaring betrokken worden) een sterke emotie verklanken en pogen door te geven aan de toehoorder.

Veto: *Aquarius* reveleert dus een bepaalde vooruitgangsvisie op geschiedenis en toekomst?

Goeyvaerts: "Indertijd. Misschien ben ik naïef voor zoets warm te lopen, maar ik geloof in deze toekomst en ook in hen die beweren dat de eerste tekens reeds zichtbaar worden."

Veto: Maar dit is niet de geschiedenisopvatting van de avant-gardemuziek! Deze muziek belichaamt het wantrouwen in de vooruitgangsgedachte, zo eigen aan onze eeuw. In dat verband noem ik slechts het stasis-begrip in het puntueel serialisme en van Boudewijn Buckinx van John Cage zegt: "zijn muziek gaat nergens naartoe", "alles kan", "vooruitgaan betekent in dit perspectief enkel nog: iets doen wat de ander toevallig niet gedaan heeft."

Goeyvaerts: "Aha, maar nu noemt u een geschiedenis- en muziekopvatting die compleet passé is!"

Serialisme

Veto: Hoe staat u tegenover uw eigen seriële periode, die toch een belangrijk moment in uw kompositorische ontwikkeling blijft?

Goeyvaerts: Ik weet niet hoe wij, de serialisten uit die tijd, zoets hebben kunnen schrijven. Als ik nu mijn werken uit die periode terugzie, herken ik mezelf daar niet meer in: heb ik dat ooit kunnen schrijven? De afstand tussen de Goeyvaerts van vandaag en die van de jaren 50 is zeker even groot als de afstand tussen mijn 'jeugdwerk'

en het seriële opus I, zo betiteld ter verloochening van alles wat ervoor kwam. En dan is er nochtans de muzikoloog, zoals Herman Sabbe, die meent dat de eenheid en de rode draad welke door mijn composities zou lopen, belangrijker is dan de verscheidenheid. Gelijk een wever rijgt hij mijn hele oeuvre aanen tot een hecht weefsel waarin alles naar alles verwijst, met alles samenhangt. Eerlijk gezegd, daarin kan ik hem moeilijk volgen.

Veto: Hoe staat u nu tegenover de avant-garde van de jaren 50 en 60? Kan men van het serialisme, dat u zo intens heeft meebelevd, vandaag nog iets leren? Wat is er de blijvende waarde van?

Goeyvaerts: Het serialisme is voorgoed verleden tijd, hoewel nog te achterhalen is hoe dat moment zich heeft opgedrongen. Al reï verbanden leggen is het werk van de muzikologen. Vanuit het standpunt van de komponist beschouwd, is er op een bepaald ogenblik de noodzaak iets te gaan doen, wat dan eventueel iets radikaal nieuws kan zijn. Het serialisme heeft zich op die manier ooit als een noodzaak en als een vanzelfsprekende stap aan ons opgedrongen. Maar wat nu terecht avant-garde heette, is dat nu niet meer: sindsdien hebben zich andere, nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, die de huidige avant-garde zijn gaan uitmaken.

Easy-listening

Veto: Welke zijn volgens u de belangrijkste kenmerken van deze nieuwe avant-garde?

Goeyvaerts: Toen Terry Riley in 1964 "In C" komponeerde diende zich een nieuwe noodzaak aan: de noodzaak een eenvoudiger en duidelijk herkenbare harmonie en ritmiek te introduceren na een periode van toenemende structurele complexiteit. Velen uit velerlei richtingen en achtergronden hebben daarop ingespeeld en een beweging is ontstaan. De termen "Nieuwe Eenvoud", "Nieuwe Tonaliteit" en dergelijke dekken momenteel een brede, sterk gedifferentieerde waai van componisten in Europa en Amerika, die elk vanuit hun verleden, nochtans alle een aantal significante features in hun muziek belangrijk vinden, ruim te omschrijven als: herkenbaarheid, een nieuwe emotiona- liteit, voorkeur voor eenvoudige en konsonante harmonieën, afgetekende monoritmiek, en hernieuwde zin voor het schone. Iemand met mijn avant-gardistisch verleden zal daar natuurlijk op een andere manier aan beantwoorden dan een Brian Eno of John White, die dan misschien wel een tijdlang bekoren, maar mij uiteindelijk in al hun simpelheid toch niet volledig waten te bevredigen.

Veto: U noemde vooreerst de 'herkenbaarheid'. Het is een feit dat vele van uw latere muziek ook voor niet te verwonderde oren relatief toegankelijk is. Als iemand u de easy-listening van de hedendaagse muziek noemde, hoe zou u daar dan op reageren?

Goeyvaerts: Uiteraard positief. Niet in die zin dat ik mijn muziek zo schrijf opdat ze door een iets breder publiek geapprecieerd zou worden. Wel is het zo dat ik muziek componeer zoals ik dat zelf graag wil en het is achteraf een aangename vaststelling dat velen daar kunnen inkomem.

Veto: U had het ook over 'schoonheid'. Een der essentiële kenmerken van de vroegere avant-garde lijkt juist geweest te zijn de subjektiviteit van het esthetisch oordeel vervangen te hebben door de objectiviteit van het intellectuele oordeel, van de structuur, wat Boudewijn Buckinx noemt: de ontkenning van het esthetische en het zintuiglijk-aangename ('Men moet weten waar het vandaan komt dat men dit of dat moet vinden: eerst weten, dan pas genieten.')

Goeyvaerts: Daar ben ik het compleet mee oneens. Boudewijn en ik zijn goede vrienden en wij kennen elkaar's uitlopend standpunt. Wij diskut-

siëren hier dan ook niet meer over met elkaar. Dat de direkte muzikale ervaring iets of zelfs essentieel met schoonheid te maken heeft, lijkt mij evident. Het weten, de kennis, van de onderliggende structuur bijvoorbeeld, voegt daar niets belangwekkends aan toe, en primeert zeker en vast het esthetisch oordeel niet.

Veto: U spreekt in uw autobiografie 'ergens van de klank' als een mooi, rijp object in de ruimte. Is het dat wat Buckinx noemt: 'Het erotiserende, de betovering, het verloren paradijs, de toonverlieftheid', en wat hij als een illusie afdoet?

Goeyvaerts: Maar als ik de zinnelijke bekoring van een klank ervaar, dan is dat toch niet niets! Net als een appelboom die rijpe vruchten draagt en daardoor het oog bekoort, dat is toch ook niet niets!

Veto: Het is het essentiële?

Goeyvaerts: Het is het essentiële.

Nieuwe emotionaliteit

Veto: U vermeldt tenslotte de emotionaliteit. In uw autobiografie lees ik: "Er is de laatste tijd een emotioneel element in mijn muziek geslopen, waarvan ik de sterkste uiting in een nabije toekomst voorzie." Kan u dat nader omschrijven?

Goeyvaerts: Als ik nu maar had over *Aquarius*, heb ik gesproken over de sterke emotie die dit beeld bij mij oproept, die ik wil evoceren in de muziek van de opera en die ik wil overdragen op en opwekken bij de toehoorder. Emotie was er ten andere ook reeds duidelijk aanwezig in de vitaliteit eigen aan mijn "Litaniën."

Veto: U hebt het over evoceren, overdragen. Muziek die haar rol als kommunikatiemiddel weer opneemt, muziek die weer verbeeldt!

Goeyvaerts: Ja, maar dan toch op een beduidend andere manier dan de 19de eeuwse muziek dat deed. Mijn opera zal geen Verdi-opera worden, maar zal op een gans nieuwe wijze suggereren.

Veto: Klinkt dit alles toch niet zeer traditioneel? Is dit alles geen terug naar de oude westerse muzikale konventies, een bekentenis dat konventies die in een cultuur heersen niet dermate uitgedaagd of met de voeten kunnen getreden worden als de vroegere avant-gardisten hebben gedaan?

Goeyvaerts: Elke periode in de muziekgeschiedenis heeft haar eigen konventies, die een ontwikkeling inhouden van de normen uit voorgaande perioden. Dat geldt ook voor wat bijvoorbeeld de serialisten gedaan hebben. Het nieuwe dat werd tot stand gebracht leek toe de noodzakelijke stap die gezet diende te worden, en zij hebben het gedaan. Zoals ik reeds opmerkte is het de taak van muzikologen de theoretische kaders achteraf te expliciteren en de verbanden tussen verschillende periodes bloot te leggen. In de jaren '60 werd zoals gezegd een nieuwe beslissende stap gezet door een aantal mensen. Nu zal de muzikoloog beweren dat toen enkel een stap terug gezet werd. Hij zal een werk nemen als "Tabula Rasa" van Arvo Pärt en aantonen dat de compositie er helemaal uitziet als een concerto in de stijl van Vivaldi. Hij zal wijzen op de bezetting, op de aangewezen vorm en zelfs op kleinere tekstuale details. Dit heet het werk "Tabula Rasa" en naar mijn mening volkomen terecht. Waarom? Omdat het als iets volkomen nieuws, fris, origineels klinkt. Als ik deze beleving bij het luisteren heb, kunnen de theoretische beschouwingen van de muzikoloog mijn ervaring niet veranderen."

Veto: Een jaar geleden zei u tijdens een voordracht in het Centrum voor Muziek te Leuven: "We moeten de drieklank opnieuw uitvinden." Is dat dat geen terug, zoals de terugkeer naar de ouderlijke woning na de mislukking van een huwelijks?

Goeyvaerts: Beslist niet! Om nog een voorbeeld te geven: in gans de westerse muziektraditie wordt de tonaliteit

beheerst door de modulatie. Ik zal nooit muziek schrijven die tonaal is in die zin van het woord. Overgangen van de ene toonaard naar een andere komen voor, maar dan als plotsse veranderingen, zoals een bruuske overgang van de ene kleur naar een andere. Denk maar aan de Amerikaanse 'colour field painting'.

Veto: Kan men dan toch alsnog niet beweren dat dank zij de avant-garde van de jaren 50-60 muziek nooit meer zal zijn wat ze ooit geweest is?

Goeyvaerts: Niet dank zij, maar gewoon na het serialisme is men sinds de jaren 50 weer iets nieuws gaan doen, wat ze eigen, verrassende ontwikkelin-

gen heeft meegebracht. Zij die in naam van een volgehouden intellektualisme deze ontwikkelingen negeren of als een 'terug' willen afschilderen, zijn allemaal misschien wel veel verstandiger dan ik, maar ik vertrouw op wat ik voel."

Gerd Franssen en Jan Vansteenberghe m.m.v. Didier Wynants

(1) Alle Buckinx-citaten werden ontleend aan: B. Buckinx, *Radikalisme versus Nieuwe Eenvoud*, in: *IPEM-Tijdingen*, '84, 3, p.4-10.

(2) K. Goeyvaerts, *Autobiografie*, Leuven 1983. Zie ook: *Veto*, jg. 10, 9, p.2: Over serialisme enzovoorts.

Satirische pers in Vlaanderen
De smaken vers

Satire is een eigenaardig iets. Net zoals de democratie. Iedereen is voor de democratie, maar neemt er in de praktijk zelf wel eens een loopje mee. Iedereen is voor satire, maar laat ze alstublieft niet geuit worden. Want vooral in de concrete uitingsvormen loopt het "mis".

Dan wordt het Pallieterke een doordrammerig vodje onbenul (mogen wij nu ook in het Pallieterke?). Dan wordt de Zwijger links gezwets en overvol gelul. Dan is elke MEP er een te veel, want de democratie is al zo zwak. En dan is dit gerommel in de marge niet zo goed voor die democratie. Mag er dan nog een beetje gelachen worden met de Paus? Is die Revolutie dan niet bestand tegen een hol lachje? Zijn die zere zweetvoeten en die onfrisse okselgure van ons wereldje dan echt niet relatieverbaar?

Ook over dit alles geeft Marc Vanhuele in zijn tesis "Satirische pers in Vlaanderen, met analyse van Pallieterke, MEP en de Zwijger" geen uitsluitel. Het was dan ook zijn bedoeling niet, want zijn aandacht richtte zich vooral naar het werken van satire 'an sich'.

Hoewel het hierbij ook niet van een leien dakje loopt. Zo is men meestal wel eensgezind om aan te wijzen welke vormen onder satire vallen, maar een precieze definitie opbouwen kan men bijna nergens. Wanneer dit wel gebeurt is de diversiteit zo groot dat het wel lijkt dat de woordenboekschrijvers zelf nooit een stuk satire in hun handen hebben gehad. Met een beetje goede wil kan men in de verschillende definities wel één gezamenlijke grond ontwaren: satire 'hekt' iets. Zeg nu zelf, het is een magere oogst.

De waarheid in zijn blootje

Om toch meer duidelijkheid te scheppen, tracht Vanhuele dan tot de etymologische bron terug te keren. Dat schijnt niet van het Griekse satyros te komen. Mogen die arme Grieken weer hun biesjes pakken. De echte voorlopers hebben iets te maken met oude magie (het bezweren, vervloeken). Zo blijkt dat bij de oude Arabieren zeer zware straffen stonden op spot, omdat men een goed gekozen woord een sterke kracht toekende. Met woorden kon men dus allerlei gekke dingen doen. Daarnaast bevat de satire in zijn oervorm ook een element van entertainment, toen nog ontspanning geteiden. De satire was een parodie op de werkelijkheid, een soort creatie van een droomwereld waarin de echte wereld zijn fantastisch equivalent vond. Twee 'recentere' ontsnappende 'stukken' waarin de wereld in zijn blootje wordt gezet zijn Van den vos Reynaerde... en *Animal farm*.

Maar een definitie blijft dus onmogelijk. Het enige wat 'soelaas kan

bieden, vormt het beslissen of iets satire is en dat dan argumenteren. Daartoe proberen sommigen een netwerk van gelijkenissen te ontwikkelen. Zo ontwierp ene Highet 8 toetsen. Indien aan één hiervan voldaan werd, kon men spreken van satire. Highet stelt zich daarbij duidelijk niet erg veeleisend op: satire is er als de auteur het zegt, als de onderwerpen traditioneel satirisch zijn (wel onderwerp is dat?), of als de typische stijl er is (zie verder). In elk geval wordt de finale toets gevormd door de opgeroepen gevoels: verontwaardigheid in combinatie met gemuseerdheid.

Hodgart, een andere satireklover, definieert het begrip als een verzamelen om een hele variëteit aan te duiden. Satire groeit dan uit een kritische instelling, in combinatie met een aantal esthetische kenmerken. Dit alles doordrenkt met de nodige fantasie, een tijdje op het vuur gezet en gekruid naar eigen smaak, levert dan het satirisch genot op.

Vlaanderen boven, waar...

Geen ik zonder kip en dus geen satire zonder satirische techniek. Die bestaat vooral uit een humoristische reductie. De satiricus ontleeft alles in zijn allerkleinste componenten, verkleint het tot iets dagdagelijks en maakt aldus het heilige huisje tot een ordinair krot. Stijlfiguren zijn daarbij de parodie, de imitatie... Soms wil de satiricus wel eens rechtstreeks wat zout in de wonde leggen (en dat doet pijn...), maar dit aanvullend taalgebruik moet altijd met de nodige elegantie gebeuren. Ironie is daarbij de grote bluf. Men hemelt dan de andere hemelshoog op en doet zichzelf af als een onooit mispuntje, wiens oordeel nauwelijks enige waarde heeft. Maar ondertussen staat het oordeel er maar. Ofwel maakt de satirepenner zijn tekst multi-interpretabel.

In een tweede deel van de tesis wordt de herkomst van de satirische pers nagegaan. Daarbij horen ook de karikaturale tekeningen. In de 16de eeuw groeit een afzetgebied voor satirische pamfletten. Grotte afnemers zijn de strijders van de godsdienstoorlog. Maar vooral de Franse revolutie liet, naast de hoofden, de drukpersen rollen. Op het einde van de 18de eeuw worden dit zelfs pure roddelblaadjes in Groot-Brittannië. De auteur biedt een grondig overzicht van de groei en verwijkt ook even in Vlaanderen. Ingrediënten voor de pamfletten zijn hier de partijschouwen, tegenstellingen en de Vlaamse strijd geweest. Belgische nikske, maar Vlaanderen boven dus.

Lach je roet en gezond

Opvallend genoeg heeft de satirische pers nogal wat moeilijkheden gekend met het gerecht. De auteur ontleedt een aantal gevalletjes, waaruit zou moeten blijken dat de normale perswetgeving nauwelijks wordt toegepast op dit soort pers. De normale perswetgeving gaat uit van een persvrijheid. Dit betekent dat men mag uitvegen op straffe van schadevergoeding indien nodig. Bij de satirische pers komt men echter publicatieverboden, het terugtrekken en reguleren censuur tegen. In weinige gevallen werd de satirische pers voor de normale rechtbanken ter zake, de

Robert Palmer,
Michael Jackson;
kunst en/of
kommercie?

chillen

hoven van assisen, behandeld. Want naar het schijnt is satire niet hetzelfde als het uiten van een mening...

In elk geval kreeg Pallietkerke een veroordeling omdat zij ene Van Rensberge kwal en kruipdier hadden genoemd. Pan kreeg een veroordeling van Prins Karel aan zijn broek omdat men Karel had willen (?) kwetsen. Dezelfde zaken gebeurden met de Stoeten Ostendennoare en satirische strips. Maar het meest beekend is nog wel het geval Metro-De Clercq. Metro werd immers dadelijk volledig in beslag genomen (ongrondwettelijk!) en bovendien werden zij veroordeeld op basis van inbreuk op de goede zeden. Dit op basis van een rekbare interpretatie uit 1839 (en niet 1939). Toch stelt Vanhuele dat de zwaardere gevallen vaak niet vervolgd worden. Bovendien is het duidelijk dat nogal wat verdwijningen nagestreefd worden, want vooral bij de kleineren is een veroordeling een noodlottige financiële adering. Over adering gesproken, lach je je van satire rot?

Stijl van zwansen

Daarmee komen we aan de vraag of de satire enige macht heeft. De schrijver van deze tesis denkt te menen van wel. Zo zorgde Le Canard Enchaîné er destijds voor dat Giscard in vize papieren kwam te zitten. Maar meestal hangt de satirische pers tussen macht en onmacht. Zij is de hofnar waar men sporadisch echt naar luistert. Sociologisch gezien is het zo dat de humor wel vragen wil stellen, maar de huidige zinstructuren niet omverwerpt. De satire heeft dan ook een soort ventiefunctie, als deel van de sociale structuur zelf. Effektonderzoeken meten de satirische teksten niet veel meer invloed toe dan gewone overtuigende teksten. Humor werkt alleen voor erg simpele boodschappen. Soms ziet men doorheen de humor immers de ernstige boodschap niet meer. Veel hangt af van de opvoedingsgraad en sociale categorie waartoe de lezer behoort. Het is wel zo dat deze labotests geen lange-termijn-effecten meten.

Tenslotte wil het laatste hoofdstuk de stijl van Pallietkerke, MEP en de Zwijger ontleden. Vanhuele geeft wel aan dat dit geen kwaliteitsoordeel inhoudt. Welke stijl van zwansen heeft bijvoorbeeld het Pallietkerke? Het gaat hier om een radikaal-Vlaams-nationalisme. Daarbij wordt gepleit voor een sterke rechtsorde, met een stevige voorkeur om overal Rusland-manipulaties te zien. De satire is erg grimmig met veel geschied, een volkse taal en af en toe ook ernstige onderwerpen.

MEP (Maatschappelijk-Educatieve Publikatie) was een 14-daags blad in Antwerpen. Zij hadden een minder sluitende ideologie in hun blad, interne kontradikties waren dus mogelijk. MEP keek ook meer gemuseerd op de werkelijkheid neer. De Zwijger kenmerkte zich dan weer door een veel inventiever taalgebruik dan de andere twee bladen. Soms werden de woordspelingen zelfs zuiver voor het spel uit de mouw geschud. De ernstige artikelen waren daarentegen erg droog. Ter controle kan men de voorbeelden uit de tesis lezen.

Toon Boon C

Marc Vanhuele, *Satirische pers in Vlaanderen*, tesis Cecowe, 225 blz.

Videoclips: seks geweld en Michael Jackson

Half december verwerkte een rapport van de Amerikaanse "nationale vereniging tegen het geweld op de televisie" her en der een vleugje opschudding. Want wat bleek: de video-clips van Michael Jackson en ABC zouden het jonge volkje aanzetten tot geweld. Hetzelfde ging op voor clips van de Rolling Stones, Kiss, Devo, Kinks, Duran Duran (ja, zelfs zij), Iron Maiden en ander volk. Gelukkig was er nog Donna Summer.

Daarnaast beginnen de televisieketens steeds meer van dergelijk clipspul op antenne te gooien. Niet alleen zijn er Clip-connection (RTL), Top of the pops en dies meer. Want in navolging van het Amerikaanse voorbeeld MTV (Music Television, met als presentators veejays — videojockeys), bereidt het Engelse Music Box zich voor om binnenkort de Belgische kabel te overspoelen met nonstop video-clips gedurende de hele dag.

Voor sommigen is dit alles gewoon een kwestie van gehaaid kommercie. Anderen zien de verwildering der zeden reeds wild om zich heen grijpen. Is de videoclip een maatschappelijk probleem? De vraag is zeker niet eenduidig oplosbaar. Evenmin is er dadelijk een echte strategie in te denken om het "gevaar" in te dijken.

In den beginne was er de muziek met beeld. Immers de minnestrel kwam ten paleize of ontpopte zich tot een straatzanger. In beide gevallen ontwaarde men hem in levende lijve. Hetzelfde was waar bij een optreden in een concertzaal. Het publiek ging languit zitten en zag het strijke van de violist op hetzelfde moment dat zijn oren door het geluid verwend werden.

Maar toen vond Edison (weer hij) de fonograaf uit. En hups, de muziek werd gescheiden van het beeld. Iedereen kon zijn favoriete wijsje horen zonder de erbijhorende kwaker in huis te moeten halen. Of dit voor de muziek zelf erg gunstig was, blijft een open vraag. De kwaliteit van het geluid op plaat mag dan wel goed zijn, maar het klankbeeld van een optreden wordt nooit in al zijn warmte benaderd. Pas nu, bij de compact-disc met zijn kurkdroge stiltes begint men dit echt opnieuw te beseffen. Maar in elk geval vond er een demokratisering van de muziek plaats. En tegelijkertijd groeide de tewerkstelling in de muziekindustrie.

Verschuiving

Want daar begint het de laatste jaren steeds meer rond te draaien: muziek werd een industrie. En zoals geweten raakt een industrie ook wel eens in een crisisperiode. Zeker wanneer het een

industrie betreft die geen levensnoodzakelijke produkten voortbrengt.

Onder invloed van de algemene crisis begon de platenindustrie dan ook enorm te slabakken. Maar de schuldige werd snel gevonden (voor elk probleem moet er immers een "schuldige" zijn): de blanco-kassette. Want die kultuurbarbaren, zij blijven maar bandjes opnemen... Ondertussen werd ook dat ballonnetje doorprikt, want vorig jaar zakte zelfs de verkoop van lege kassettes.

Maar een creatieve manager had op zeker ogenblik een geweldige inval. Hij herinnerde zich de films van de Beatles (video-clips van begin tot einde), het clipje van *Bohemian rhapsody* (Queen) en hij zei: laat ons het beeld terug bij het geluid gevoegen. En de commercialisatie van de clip kon beginnen. Deze clip moest de verkoop van muziek weer doen stijgen. Want de televisie, de dancing met video-show... zou daar wel voor zorgen.

Nu was die inval niet zo slecht voor bepaalde groepen. Want inderdaad, de verkoop van sommige platen (*Vienna* — Ultravox) kan bijna uitsluitend toegeschreven worden aan de clip. En het sukses van slappe-kost-groepen als Duran Duran zou toch wat minder geweest zijn als de mooie jongens niet af en toe het scherm openden. Maar alles bij elkaar heeft de clip zeker geen heropleving van de platenmarkt bewerkstelligd. Integendeel zelfs, wat verklaart de platenbazen nu? "Het steeds groter wordend aanbod van videoclip-programma's op televisie heeft ervoor gezorgd dat de 'kopernood' bij velen is verdwenen" (Direkteur Lippocpe van Sibesa — Belgisch Syndikaat der Fonografische en Audiovisuele Nijverheid). Met andere woorden: de nieuwe schuldige is gevonden. De videoclip heeft de vraag een beetje verschoven naar andere produkten, maar heeft de totale vraag doen dalen. De volgende schuldige zal wel de vrije radio worden die de mensen van hun 'kopernood' berooft. Al eens gedacht aan te weinig geld?

Welk soort verschuiving?

De verschuiving van de vraag houdt trouwens nieuwe gevaren in. Want wat blijkt? De industrie begint steeds meer te investeren in mensen die er goed uitzien. Als ze nog wat kunnen zingen is dat mooi meegenomen. Maar de muziek zelf blijft steeds meer op de achtergrond in de commerciële genres. Een aangezien televisie nog meer het medium van de massa is, en men dus nog meer "mainstream"-muziek moet produceren, moet zelfs de goede muziek van de harde kantjes ontdaan worden. Of wat dacht u van die Amerikaanse MTV die lang alleen blanke funk wou spelen omdat het kopend publiek nu eenmaal rijk (en dus blank) is. Zelfs Michael Jackson werd node vertoond.

Daarnaast is er een ander neven-effect. Sommige mensen uit het muziekgebied wijzen erop dat er pakken geld aan regisseurs worden besteed. Maar tegelijkertijd verlaagt men de fondsen voor rekruteringswerk. Het geld moet immers van ergens komen in deze barre tijden. Men vraagt zich dan ook af wat de gevolgen op lange termijn zullen worden. Staan

Geweld en seks zijn dus duidelijk delen van die uniformiteit. Maar bepalen zij mee het gedrag van de kijker? Van die kijker die nog buiten durft komen? Nu kent iedereen wel ergens een verhaaltje over een gruwelijke moord die gebaseerd was op een televisieverhaal. Dus, denk men, het geweld op de bus (en dus de clip) doet moorden begaan.

Te veel eer

Nu maken bepaalde onderzoeken dit soort oorzaak-gevolg-denken wel zeer problematisch. In Engeland werden bijvoorbeeld studies onderhouden naar aanleiding van het hooglignisme (voetbalvandalisme). Men dacht immers dat het tonen van geweld op TV de hooglignen zou aansporen. Maar het onderzoek wies uit dat de geweldplegers zelden invloed ondervonden van de televisie. Nogal wiedes, zij zijn immers uren onderweg voor de match, uren era en zaten wel eens meer in de pub dan voor de televisie. Het geweld leek eerder in socio-economische toestanden te liggen en in de wederzijdse stimulans.

Ergers zelfs, het zou kunnen dat televisiegeweld straatgeweld voorkomt. De televisiekijker kan immers zijn geweld-fantasmen op de bus waarnemen, reageert zich daarbij emotioneel af en heeft daarna geen psychische nood meer om nog ergens een oud vrouwtje in elkaar te gaan rammen. Aldus sommige psychologen. De uitlaatklep-functie van de clip, als het ware.

In elk geval dicht men de videoclip wat te veel eer en invloed toe inzake maatschappelijke tendenzen. Als er meer geweld komt in de samenleving zal de grond hiervan wel meer in een sociale onrechtvaardigheid, in een permanente aanwezigheid van armoede en afwezigheid van integratie tussen mensen liggen.

Censuur

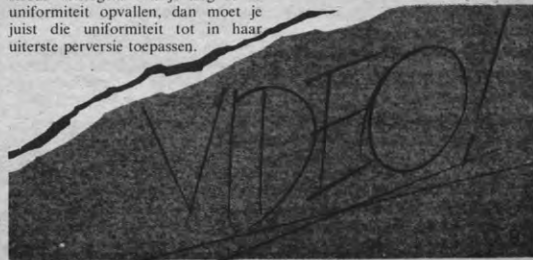
Dit alles maakt censuur als oplossing ook weinig doeltreffend. De maatschappij blijft er een die in zijn commerciële uitwassen (reklame) geweld en seks invoert. De wereld zelf is eigenlijk een wereld van ingebakken geweld, een wereld waarin men vrede beoefent door met geweld te dreigen in plaats van vreedzaam te zijn. Een wereld die via zijn ritme agressie opwekt.

Niet alleen is censuur niet echt effectief, maar zij blijft verwerpelijk. Wie zal immers uitmaken wat goed is? Waren er in de jaren '60 ook geen moraalridders die tegen de Beatles aegerden? Zij zouden de jeugd immers psychisch onevenwichtig en onaangepast aan de wereld maken. Niets is minder waar gebleken. Wat wel kan gezegd worden is dat de videoclip de jeugd nog meer vertrouwd maakt met (bepaalde vormen van) geweld. Deze zullen niet meer als abnormaal beleefd worden, zelfs als men er zelf niet aan meedoet.

De oplossing bestaat er misschien in dit "normale" karakter van geweld, en de eruit voortvloeiende verwachting dat het ook zal gebeuren, te voorkomen. Dit kan alleen door een gezonde opvoeding, waarbij men de clips en de erin voorkomende problematieken niet ontwijkt, maar de mensen samen met de konfrontatie voldoende achtergrond geeft. Met andere woorden, door een open persoonlijkheid te helpen opbouwen.

Videoclips leveren dus soms mooie parletjes op, meestal is dit niet het geval dan bij echte video-producties. Want de videoclip is zeer sterk gedetermineerd door de commerciële achtergrond, en deze bepaalt de grenzen van de originaliteit. Opvallend is de boodschap, en dat schijnt in onze maatschappij nog steeds beter te lukken via seks en geweld. En daarmee zit je in de bekende spiraal: wil je een kick krijgen, dan moet je de dosis steeds verhogen. Wil je nog in de uniformiteit opvallen, dan moet je juist die uniformiteit tot in haar uiterste perverse toepassen.

Toon Boon C

Internering Schande in ons rechtssysteem

Afgelopen donderdag debatteerden een vertegenwoordiger van de Liga voor Mensenrechten en iemand van het Antwerps Advokatenkollektief in Aud. Vesalius over de internering. Debatteerders zijn een groot woord voor deze 'voorlichtingsavond', aangezien beide organisaties op dit terrein sinds geruime tijd nauw samenwerken. Uit heel de gepresenteerde informatie bleek overduidelijk dat internering tegelijk een 'vergeten' terrein is in ons strafstelsel, en tegelijk één der ergerlijkste schandvlekken ervan vormt.

Eind 1981 zaten er in de Belgische gevangenis 932 mensen geïnterneerd. Dat wil zeggen dat deze na een misdaad van gemeenrecht opgesloten werden in een staatsinstelling of privé-inrichting omdat er 'grond is om aan te nemen dat de verdachte verkeert, hetzij in staat van krankzinnigheid, hetzij in een ernstige staat van geestesstoornis of van zwakzinnigheid, die hem ongeschikt maakt tot het controleren van zijn daden.' (Wet op het Sociaal Verweer van 9 april 1930). Beide organisaties brachten op deze wet en haar toepassing 6 kritieken naar voor, die we verderop nader zullen toelichten.

De internering wordt voor te veel misdrijven toegepast en de duur is onbepaald: daardoor is iedere proportionaliteit tussen misdrijf en straf vaak zoek. De psychiatrische expertises op grond waarvan de rechter beslist tot internering zijn vaak oppervlakkig en stereotiep. De Commissies ter Be-

scherming van de Maatschappij die een immense bevoegdheid hebben wat betreft het lot van de geïnterneerde, doen hun werk op een aantal plaatsen niet serieus. Met een ongelooftelijke lichtzinnigheid wordt door een aantal commissieleden te werk gegaan. In de staatsinstellingen is er niet de minste sprake van begeleiding van deze 'krankzinnigen'. Integendeel, er heersent de grootste wantoestanden.

Afschaffen

De voorwaarden die aan geïnterneerden worden opgelegd als ze voorwaardelijk (op proef) worden vrijgelaten zijn veel te ruim en niet leefbaar voor de betrokkenen. Waar de Liga eerder pleit voor een aanpassing van de wet, met hierbij de eis tot het beschikbaar stellen van de noodzakelijke financiële middelen en therapeutisch personeel, vindt het Antwerps Advokatenkollektief dat de wet feitelijk het best afgeschaft kan worden. Men zou volgens dit kollektief deze gevangenen best in gewone gevangenis onderbrengen en in deze instellingen meer therapeutisch personeel aanstellen, zodat ieder die dat nodig acht op begeleiding kan beroep doen. Terzake werd ook gewezen op een Agalev-voorstel van Dierickx dat de afschaffing van de internering bevat.

Wie de 932 geïnterneerden die eind november 1981 in België opgesloten waren analyseert, merkt dat slechts 20% vastzat wegens moord, en eveneens 20% voor diefstal. De overige geïnterneerden worden vastgehouden voor kleine prulletjes. In Merksplas zit iemand al tien jaar vast voor het stelen van een autopop. Een ander persoon zit er al meer dan tien jaar vast wegens smaad of weerspannigheid aan de

politie. Doordat een maatregel van internering voor onbepaalde duur wordt uitgesproken en kan opgelegd worden voor elke misdaad of overtreding van gemeenrecht is de proportie tussen misdrijf en strafmaatregel vaak zoek.

De Liga voor Mensenrechten eiste dan ook dat de internering moet beperkt blijven tot zware misdrijven tegen personen en de internering in tijd moet worden beperkt tot maximaal vier jaar. De psychiatrische expertise die door de rechter wordt opgelegd, wordt vaak zeer slordig uitgevoerd. De geïnterneerde is veelal niet in de financiële mogelijkheid om een tegenexpertise te laten uitvoeren. En zelfs indien dit gebeurt volgt de rechtbank in de meeste gevallen de versie van haar eigen expert.

Oud en ongeschikt

Tijdens het debat betoogde John De Wit van de Liga voor Mensenrechten dat het structureel volledig fout zit op dat vlak. De jurist vraagt aan de psychiater zijn oordeel over de juridische kwalificatie 'ontorekenbaarheid'. De psychiater is aldus niet in de mogelijkheid een meer genuanceerd oordeel te vellen. De Wit betoogde dat menselijk gedrag in feite onvoorspelbaar is en dat het oordeel van de psychiater veelal een morele evaluatie is van de betrokkene. De Liga eiste dat de geïnterneerde gratis zou kunnen beroep doen op een tegenexpert en dat in de toekomst psychiatrische expertises zouden moeten uitgevoerd worden door een multidisciplinair team.

Enmaal de persoon geïnterneerd is, hetzij in één van de zeven staatsinstellingen (Doomik, Bergen, Merksplas, Turnhout, Paive, Andries-Brugckens of Vorst), hetzij elders, komt het de Commissie ter Bescherming van de Maatschappij toe om zesaandijks te oordelen over eventuele vrijlating. Tijdens het debat werd door beide sprekers fel uitgehaald tegen de Commissie die zetelt in Antwerpen. Meer dan de helft van de interneringen worden uitgesproken door de rechtbanken van Antwerpen. Tijdens de wekelijkse zittingen van de Commissie (die er oordeelt over de interneringen in Antwerpen en Limburg) komen gemiddeld 20 geïnterneerden voor, die elk gedurende 3 minuten worden gehoord. "Op deze 3 minuten wordt kennis genomen van het gerechtelijk

De Prof

Een tweede belangrijk punt in het ontwerp zijn de nieuwe normen voor het bepalen van het al dan niet voltdijds zijn van een universitair ambt. Een voltdijds betrekking wordt niet langer meer uitgedrukt in alleen maar uren, maar wordt meer omschreven. Zo zou een dergelijke betrekking "onderwijs- en onderzoeksactiviteiten" moeten omvatten. "Met inbegrip van activiteiten van dienstverlening aan de gemeenschap." Onderwijsactiviteiten kunnen dan zijn hoorcolleges, oefeningen, praktika en begeleiding van eindwerken, en daarnaast examens, examencommissies en deliberaties. Het is duidelijk dat deze bepalingen het de universitaire beheerders, die uiteindelijk oordelen wie aan deze normen voldoet, mogelijk maakt de taak van hun professoren tot een minimum te herleiden wat betreft onderwijs. Op zich is dat misschien geen slechte zaak. In het verleden zijn er al vaker hervormingsprogramma's ter verlichting van de studiedruk stukgelopen op het argument dat daardoor bepaalde profen niet meer genoeg uren zouden overhouden.

Nochtans schuilt er in de nieuwe wet een duidelijk gevaar, in het kader van de dreigende forfaitaire betoelaging. Inderdaad zal de verleiding dan groot zijn om steeds meer professoren aan hun onderwijstaak te onttrekken en ze full-time in te schakelen in wetenschappelijk onderzoek. Zo zou het onderwijs nog meer gemarginaliseerd worden. De universiteit met haar pedagogische opdracht wordt dat ook een aanfluiting van zichzelf.

Rudy Lanssens

Buiten zijn STELLA gekend
om zijn verse belegde broodjes
en verse soep

Café IN DE COMMERCE

H. Hooverplein 16 22.55.78 3000 LEUVEN

verleden, wordt de prokureur gehoord, evenals de geïnterneerde en diens raadsman. Het gebeurde al wel eens dat de geïnterneerde nog niet eens de kans kreeg om zich neer te zetten: voor dat hij dat kon doen, was de zitting al afgelopen", schrijft K.Hendrickx in een stageverslag (1983).

Volgens de hoofdgeneesheer van het Belgische gevangeniswezen, J.-P. Dewaele, zijn de meeste commissieleden erg oud en totaal ongeschikt voor hun job. Ze zijn meestal erg repressief ingesteld en kunnen de geïnterneerden moeilijk begrijpen. Vooral ten aanzien van de commissie in Antwerpen eist de Liga het onmiddellijk ontslag van de betrokken leden.

Ekshibitionisme

Een vierde kritiek heeft betrekking op de therapeutische begeleiding in de staatsinstellingen. Ondanks het feit dat men 'krankzinnigen' vaak jarenlang opsluit is er van therapeutische begeleiding geen sprake. Merksplas met zijn 208 geïnterneerden beschikt over 2 part-time psychiateren en dat is minder dan Bergen waar er één full-time psychiater is voor 16 geïnterneerden.

Wat is hier de logica? In Merksplas is er bijvoorbeeld dr. Kleycens die tevens part-time psychiater is in Turnhout en dan nog een betrekking heeft in een psychiatrisch ziekenhuis. Dit houdt in dat de geïnterneerden Kleycens even te zien krijgen bij het binnekkomen in de gevangenis en dan nog eens even om de 6 maanden, als de psychiater zijn verslag moet opstellen voor de Commissie. Voor de 604 geïnterneerden die in juni 1980 waren opgesloten, waren er toen 21 psychologisch geschoolde personeelsleden beschikbaar. Daarom 9 psychiateren, 5 psychologen (de meeste part-time) en 7 maatschappelijke assistenten.

Een vijfde punt van kritiek betreft de voorwaardelijke invrijheidsstelling op proef. Vaak zijn de opgelegde voorwaarden stereotiep maar vooral onhaalbaar (geen contact met andere eks-geïnterneerden, geen kaffee-be-

zoek). De bewegingsruimte van sommige eks-geïnterneerden is op die manier bijna onmogelijk (bv. een ekshibitionist mag zich niet ophouden op openbare plaatsen, noch in bossen en parken...). Daarbij komt nog dat de termijnen in dit verband opgelegd vaak te lang zijn en dat op basis van overtreding van één dezer regels door de Commissie al te vlug wordt besloten tot herinternering.

Wat de rechtsbijstand betreft, merken we nog op dat de geïnterneerde niet in beroep kan gaan tegen een beslissing van de commissie... Het hoeft dan ook geen verwondering dat inzake de klachten die vanuit België werden geformuleerd naar het Europees Hof van Straatsburg, meer dan de helft handelde over de internering...

Publiek

Tijdens het debat werd nog over andere zaken gealaverd. Zo kan ook een gewone gevengene tijdens zijn detentieperiode worden geïnterneerd door een administratieve maatregel.

De vertegenwoordiger van het Antwerps Advokatenkollektief wees erop dat dit in het verleden al gebeurd was met gevangenen die acties voerden tegen wantoestanden in de gevangenis. Deze maatregel kan enkel herroepen worden door de Minister van Justitie en de periode van internering telt niet bij de duur van de straf die de betrokkene moet uitzitten...

Vanuit het publiek werd gevraagd of er ook wegens politieke misdrijven kon geïnterneerd worden. Door de sprekers werd erop gewezen dat veel misdaden van gemeenrecht in feite als een politieke daad beschouwd worden door de betrokkene, in tegenstelling tot de rechtbanken. Internering kan gebeuren nadat iemand een misdaad van gemeenrecht heeft gepleegd. Het aantal misdrijven dat door de wetgeving als politiek wordt gekwalificeerd is trouwens zeer beperkt. Het gaat enkel om aanslagen op het staatshoofd, op de vrijheid van de staat en dergelijke.

Luc Vanheerentals

Geen werkloosheid, maar toch Profen zonder studenten

Op de academische raad van maandag 14 januari stond naast minder belangrijke punten (voor de studenten dan) het wetsontwerp betreffende onderwijs op de agenda. Dat ontwerp werd door het kabinet van onderwijsminister Coens aan de universiteiten doorgespeeld ter inzage en ter goedkeuring. Het betreft hier niet de oorspronkelijk geplande herstelwet op het hoger onderwijs, waarin ondermeer de nieuwe wet op de academische graden had moeten zitten, maar om een zeer beperkte wet ter regeling van een aantal hangende zaken. Twee materies uit het ontwerp verdienen hier onze aandacht.

Vooreerst is er het probleem van de vrijstellingen. De ontwerp tekst zegt hierover het volgende: "De zogenaamde 'onwettelijke' regelingen van vrijstellingen in de examenreglementen (cf. Arrest Bruynseraede) blijven van toepassing tot het einde van het huidige academiejaar en de voormelde regelingen tijdens dit academiejaar verworden vrijstellingen blijven behouden in het academiejaar 1985-1986." M.a.w. wie vrijstellingen heeft mag ze houden, wie er in september nog recht op zal hebben zal ze ook krijgen. Daarna valt er een zwart gat, dat alleen kan worden opgevuld door een eenduidige wettelijke regeling (die als we sommigen onder ons mogen geloven niet voor morgen is) of door een verlenging van bovengenoemde regeling (wat waarschijnlijker is). Op die manier is de kans groot dat de studenten in de onzekerheid zullen blijven omtrent het recht op vrijstellingen. Dergelijke "op-

Ijspret of dooi

HEVERLEE — Waarschijnlijk onder het motto men moet roeien met de riemen die men heeft, is men op het sportpark op het idee gekomen de tennisvelden, bij dit weer toch niet bruikbaar voor hun normale doel, tot een outdoor schaatsbaan om te vormen. Moeilijk was dat niet: gewoon water erop spuiten, een nachtje wachten en klaar was kees. De ijspiste lag er

weilsaar bepaald niet erg vlak bij maar voor een onervaren schaatsersvolk als wij Vlamingen maakt dat toch niet veel uit. Schaatsen kon je huren aan 80fr voor een hele dag leute.

Maar het heeft niet mogen duren. Amper was de baan vrijdag voor het publiek opengesteld of maandag begon het schrikwekkend te dooien. Dinsdagmorgen werd de tennisvelden dan ook herschapen in een droevige waterplas.

Behalve wat joelende kinderen heb-

ben er niet veel mensen van deze gelegenheid kunnen profiteren. We zullen het moeten stellen met de verhalen van onze ouders die altijd maar weer beweren dat "toen zij jong waren het alle winters stenen uit de straten vroom". In deze tijden van luchtvervuiling en teveel CO₂ in de lucht met het brokaseffect als gevolg kunnen we fluiten achter goedkope winterpret. Voorwaar een leuke erfenis van de generaties voor ons. (BM)

Kardinaal Danneels: "Delen van goederen is een eis van rechtvaardigheid"

In het kader van zijn veertigste verjaardag nodigde de Kring voor Internationale Betrekkingen vorige donderdag kardinaal Danneels uit om een voordracht te komen geven over de "rol van de kerk in het internationale bestel". Danneels bleef daarbij voorzichtigte paden bewandelen. In plaats van de concrete werking van het instituut kerk (en zijn hoofd) te benadrukken, ging de lezing vooral over de basiswaarden die de kerk in het internationale bestel wil benadrukken.

Danneels deed dit op een rustige, innemende manier. Uit zijn spreken klonk trouwens een grote oprechtheid. En spijs alle voorzichtigheid liet hij het toch niet na vingerwijzingen ten opzichte van recente maatschappelijke problemen (en de bevrijdingsteologie) te uiten. In die zin was Danneels dan ook te bescheiden, toen hij bij aanvang zei geen uitzonderlijke dingen te zullen vertellen

Volgens hem moet de kerk steeds getuigenis geven van wat de concrete mens in zijn concrete levenssituatie concreet raakt. Op internationaal vlak kenmerkt zich dit door een paradox. Enerzijds is er de steeds groter wordende enwording (of toch streven ernaar). Dit door een groeiend bewustzijn van de gelijkheid en rechten van de mens, de mogelijkheden der techniek, de economische interdependente en de bewustwording van gemeenschappelijke belangen (o.a. milieu...). Anderzijds is er echter een kracht die chaos verwezenlijkt: de verdeeldheid tussen de blokken, de wapenwedloop, de groeiende ellende van het Zuiden, de decision-making die steeds losser komt te liggen van de bevolking, het wantrouwen ten opzichte van instellingen en een groeiende angst.

Kerkelijke taak en basisprincipes

De taak van de kerk in deze internationale paradoks is drievoudig. Zij moet aandacht hebben voor de waarheid van de mens, schendingen hiervan aanklagen en meehelpen aan de uitbouw van de menswording. De

Voor de niet zo getrouwen aan onze katholieke universiteit; onze aartsbisschop, voelspriet van Rome. (foto Veto)

kerk kan hierbij moeilijk concrete oplossingen naar voor schuiven, maar zij kan wel haar visie vanuit het evangelie doorschuiven. En hoewel het kristelijk mensbeeld niet politiek is (eerder moreel), is zij toch niet vreemd aan de menselijke gegevenheid.

De grootste bedreiging van de maatschappij ligt in de onrechtvaardigheid en de schending der menselijke rechten. Dit uit zich in de verdeling der materiële goederen, discriminatie, maar ook in het gebrek aan godsdienstvrijheid. Bepaalde economische, politieke en sociale situaties werken de verdrinking in de hand. Danneels noemde onder meer het totalitarisme en het klassieke liberalisme. De kerk moet dit aanklagen.

Maar het zou al te gemakkelijk zijn

zich daartoe te beperken. Verbale uitingen zijn vaak maar een geruststelling van het geweten. De kerk moet iets doen: de positieve boodschap der rechtvaardigheid uitbrengen. De begeleiding ter plaatse moet dan ook dynamisch zijn. Zij moet meëvoluëren met de mens en zich niet beperken tot het herhalen van bepaalde uit-

spraken. Dan kwam Danneels tot de basisprincipes die de kerk bij dit dynamisme moeten leiden.

Solidariteit

Eerste fundament is de waarheid van de menselijke persoon. Dit staat ook in vele grondwetten en charters. Maar de kerkelijke interpretatie sluit een ander mensbeeld in. En bovenal beperkt die zich niet tot de horizontale relatie (mens-mens) maar relateert zij zich ook tot God. De vertaling in menselijke rechten bevat dan de volgende stappen.

Een hiervan is de solidariteit en de subsidiariteit. Danneels stelde dat menselijke overeenkomsten hun doel buiten de eigenlijke overeenkomst hebben: de solidariteit van het hart. Deze kan niet bereikt worden door de overeenkomst alleen, maar is het voorwerp van een opvoeding. Om te voorkomen dat die solidariteit zou leiden tot een totalitarisme moet men ook het principe der subsidiariteit invoeren. De solidariteit mag niet gedwongen worden, ook al zouden bepaalde dingen dan sneller worden bereikt. Niet helemaal logisch leidde Danneels uit dit principe ook af dat wij moeten verhinderen dat de ontwikkelingslanden puur object worden van de rijkere landen: hulp mag dus niet domineren, maar moet die landen helpen opdat zij zouden worden wie ze zelf zijn. Danneels vond wel dat dit subsidiarisme erg liberaal lijkt, maar het is nodig om dominantie te voorkomen.

Verdeling der goederen

Een ander grondbeginsel is de universele bestemming van materiële en culturele goederen. Dit betekent dat zij moeten "gedeeld" worden. Iets wat echt nodig is, want de contrasten op internationaal vlak zijn erg groot. Dit "delen" wordt al te spontaan gedacht als een eis van naastenliefde. Maar het is niet op de eerste plaats een eis tot caritas, maar een eis van rechtvaardigheid. Hoewel Thomas van Aquino dit reeds poneerde, komt dit pas nu tot zijn volle recht.

Solidariteit met de armen blijft daarbij belangrijk. In zekere zin lijkt dit utopisch, maar de kerk moet dit blijven voorstellen vanuit haar evangelische basis. Die solidariteit lijkt wel een moduslogan en mag niet verkeerd worden genterpreteerd. Het gaat hier om een positieve liefde tot armen, wat niet impliceert een verwerpen van de rijken. Met andere woorden: men moet de rijken proberen te neutraliseren, maar men mag hen niet haten in hun persoon. Daarbij moet de kerk niet alleen structurele veranderingen nastreven, maar ook inspelen op

onmiddellijke noden. Danneels wist wel dat het onkomfortabel is telkens deze gedachten te kómbineren. Het lijkt een compromis, maar is niet meer dan een feitelijke weergave van onze morele opgaven.

De kerk moet daarbij ook tot diepere dingen doordringen. Zij moet een nieuwe levensstijl proklameren. Hoewel Danneels beweerde die niet te kunnen concretiseren, stelde hij toch vragen bij het groeiende consumptiestreven met zijn egoïsme. Dit kan niet blijven duren. De kerk moet dan ook een zijnsverrijking nastreven op basis van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid. De bergrede moet hierbij als steun dienen.

Noodzakelijkheid gezag

Ook een gezag is noodzakelijk. Danneels doelde hier niet op concrete vormen; hij is geen politicus. Gezag zag hij als een morele werkelijkheid. Het doel van de mens is immers een algemeen welzijn, en dat kan niet zonder een zeker gezag. Op dit ogenblik is er echter een verlangend wantrouwen ten opzichte van elk gezag, door misbruiken in de gezags-uitoefening (ook in de kerk). Dit geldt spijtig genoeg ook voor de internationale wereldorde, die op dit ogenblik als een utopie overkomt. Danneels stelde wel dat één politiek centraal gezag ook niet noodzakelijk was.

Heel het kerkelijk denken in de internationale sfeer moet ook doordrenkt zijn van de beide begrippen gerechtigheid en billijkheid. Gerechtigheid is een wettelijk systeem dat de menselijke waardigheid moet staan houden. De billijkheid moet dit corrigeren. Zij moet immers een honorabele oplossing geven: zij moet voorkomen dat de "schuldige" (volgens de gerechtigheid) niet in zijn menselijke waardigheid geraakt wordt.

Hogere waarden

Uit al die principes distilleerde Danneels 3 hogere waarden die moesten gelden bij internationale verhoudingen. De eerste was die der vrede. Vrede kan echter geen resultaat zijn van politieke strategieën alleen. Het is meer dan de afwezigheid van oorlog, maar is vooral een innerlijke gesteltheit der mensen. Die moet oorlog moreel onmogelijk maken. Terwijl vroeger nog gedacht werd dat een oorlog gerechtvaardigd kon zijn, moet dit nu verworpen worden ten voordele van

een absolute ontwapening. Bij de internationale gerechtigheid moet dus de nodige portie liefde en barmhartigheid worden ingevoerd. Maar dit is moeilijk want men heeft hier niet met een wetenschappelijk begrip te maken.

Als derde komt dan de hoop. Die kan berusten op simplisme. Als zij realistisch wil wezen, moet zij bijna noodzakelijkerwijs gefundeerd zijn op iets dat de mens overstijgt. Anders is het leven niet leefbaar zonder enige transcendente bron (bij voorkeur God). Zoals Danneels zei waren de drie gedachten geen elementen van puur rationeel denken.

Inzet kerk

Ten slotte formuleerde de kardinaal enige bemerkingen. Volgens hem neemt de kerk actief deel aan het humaniseren van de internationale wereldorde. Dit door diverse uitzettingen en door zijn helpen. Dit laatste mag de kerk echter niet als een monopolie opeisen.

De kerk moet dus ook hulp bieden in kortrelaties. Maar zij mag nooit haar evangelie vergeten. Dit evangelie heeft een fundamentele invloed gehad op de wereld, in zoverre dat vele humane waarden eruit ontsproten zijn. Bij dit alles moet de kerk ook een zekere institutionalisering ondergaan: het kwade organiseert zich spontaan, het goede moet dit ook maar doen. Het instituut zelf heeft trouwens ook invloed op de internationale orde: de contacten en de duiding van de nieuw worden door de regering erg au sérieux genomen. En dit gezag der institutionalisering straalt ook af op de lokale bisschoppenconferenties.

Daarna kreeg het publiek gelegenheid tot vragen stellen. Zo vroeg iemand of de kerk haar interioriteit niet zou verliezen als zij teveel nadruk zou leggen op het sociale aspect. Rustig badinerend poneerde Danneels dat een echte kristen zich moet inzetten tegen de armoede. Op dat vlak heeft men inderdaad raakvlakken met bijvoorbeeld marxistische messianismen. Maar wie echt zijn naaste bemint, moet volgens Danneels ook tot een goddelijke inspiratie komen. Net zoals men vanuit een goddelijke inspiratie de naaste zal gaan beminnen.

Prof. emeritus De Raeymaker, oprichter van de Kring voor Internationale Betrekkingen, mocht daarna een dankwoordige uitspreken voor het kleine, maar tevreden publiek.

Toon Boon C

Interfakultair Songfestival

LANDBOUW — Sinds een aantal jaren is er het Interfakultair Songfestival, dat zijn steentje wil bijdragen tot het ontdekken, stimuleren en begeleiden van broze talenten. Misschien een beetje zoals de 24 uren, de kwistaxrace en de studentenmaraton zich ontfemen over onze onvermoede sportieve mogelijkheden.

Voor de derde keer alweer zet het Songfestival zijn deuren open op woensdag 30 januari, niet toevallig precies middenin de halftime-week. Wegens de geweldige sfeer en het steeds groeiend toeschouwersaantal tijdens de vorige twee uitgaven zag het Songfestival zich verplicht uit te wijken naar zaal Manhattan. Vanaf 20.00 uur komt een vloot bussen de geïnteresseerden persoonlijk én gratis afhalen (en natuurlijk ook later weer thuisbrengen) in volgende pleisterplaatsen: fakbar Medika, de Sportzak, de Bierkar, Professor of Universum.

In de Manhattan zullen mensen van VTK, Germania, Medika, Apoloon, Psychologie, Chemika en Landbouw elk gedurende twintig minuten de pannen van het dak spelen onder het alziend oog van een jury Wijzen (o.m. bestaande uit mensen van Studio Brussel). Deze jury beoordeelt de optredens en zal de beste groep, de mooiste visuele inkledding en de beste versie van het verplicht te spelen nummer *Kom van dat dak af* belonen met, ja wel, een gouden plaat. En wie Bart Peeters nog niet mocht kennen, zal dan ter plekke overtuigd raken van 's mans kwaliteiten als presentator, showbest en lunatieker van dienst.

Voor de laatkomers is er geen reden tot paniek! Het volledige gebeuren wordt rechtstreeks geprojecteerd op

de videoschermen achteraan en opzij in de zaal. Tevens wordt tijdens de groepswisselingen (die zowat 10 minuten zullen duren) op deze zelfde schermen een videofilmje getoond ter kennismaking met de volgende groep.

Na de plechtige overhandiging van de gouden platen vindt er nog een fuif plaats. Vorig jaar was er sfeer en vooral plaats te kort. Het laatste heeft men gemeend te moeten opvangen door twee keer zoveel plaats te voorzien. Gaat het eerste diezelfde weg op? Bart Peeters duimt er alvast voor. □

Gladweg

VTK — U zal vorige week ook wel gemerkt hebben dat het wegdek op heel wat plaatsen nog verraderlijk glad was. Dat heeft vorige zaterdag de VTK-presidiumlid tot scha en schande moeten ondervinden. Net terug uit de stad na een of ander karweitje reed hij met 'de R4 van VTK, de befaamde VTKar, de studentenwijk Arenberg binnen. In de bocht bij Thomas Morus ging hij echter recht door. Ondanks verwoede pogingen van de chauffeur ging de vierwieler eigenzinnig zijn gang. Traag maar zeker schoof het ding op de afbakende betonpalmpjes toe. Boing! in een fractie van een seconde werd de voorbumper tot net tegen de karrosserie gepoloid. Het stoere paaltje gaf geen millimeter toe. De chauffeur kwam er met de spreekwoordelijke schrik vanaf.

Werk aan de winkel dus voor de heren mekaniekers van VTK. Trouwens, preses en vice zijn deze week op reis naar Rusland. Als de wegvel/dader zich haast, merken deze niet eens dat er wat schort aan hun karretje. (BM)

SoRa de Griek

Bij de Faze proberen ze vrijgesteld te interviewen, bij de Veto interviewen ze studenten. (Tussen haakjes: de reden waarom de SORA-vrijgestellten niet op het Faze-voorstel tot interview zijn ingegaan was precies dat niet zij maar de student naar zijn opvattingen over ASR en vrijgestellten moet gevraagd worden. Het werd de Faze-redakteur zeven maal in de oren geramd, maar blijkbaar heeft zijn "head-computer" net dit niet geregistreerd. Allergisch voor studenten, Jacques?). Studenten dus. Volgende week is het

zo'n exemplaar uit Oude Geschiedenis, kringnaam KL10, dat zijn zeg komt doen. Marcel is hij gedoopt, Lauwers is ook al zijn naam, maar eigenlijk was hij dus liever in Griekenland geboren, zo'n 25 eeuwen terug.

Nochtans heeft die heimwee het bij Marcel niet gehaald op zijn realiteitszin. Hij kwam aan de Leuvense unief, zag dat niet iedereen dat zomaar kon en besloot zich in te zetten voor een kwa toegang democratisch en financieel draagbaar universitair onderwijs. In SORA natuurlijk. Waarvan Marcel ondertussen voorzitter verkozen is.

Over dat voorzitterschap, SORA-ASR, de democratisering van het onderwijs, de Grieken, de KRUL en de crisis heeft Marcel het in volgende Veto. Hoofwaar geen klein bier denkt u, en gelijk zal u blijken te hebben.

The miners united

Bijtende kou en verbeterde strijd

Tien maanden staan Britse mijnwerkers op de barricaden. Vechtend voor het behoud van hun jobs. Een dergelijke vastberadenheid trok onze aandacht. Wat drijft mensen zover dat ze honger en materiële verliezen trotseren? Wat drijft mensen ertoe om dergelijke radicale standpunten in te nemen en daar ook naar te handelen? Wie zijn Thatcher en McGregor? Wie is die Scargill die je zo vaak op TV ziet? Vanwaar die verbeterde waarmee men vecht? Veto ging ter plaatse met al zijn vragen. Wij vroegen het aan de vakbondsleiding en de studenten van Canterbury.

slagen. De riot-squad met manshoge, doorzichtige schilden, knuppels en helmen, bijgestaan door politie te paard tegenover (overwegend) ongewapende, maar taai vastberaden miners.

Deze scabs staan dus 24 uur op 24 onder politiebescherming. Zij krijgen hun loon verder uitbetaald, en daarboven nog ekstra premies (cf. de kerstpremie die onlangs werd uitgelooft voor diegenen die het werk terug willen hervatten). Dit alles om niets te doen, want met zo weinig werknemers kan je een mijn nu eenmaal niet laten draaien. Een erg goeie poging om de staking te breken, doch het merendeel van de mijnwerkers weet dat het hier slechts om smeergeld gaat. Bij het naar binnen rijden van de bussen roepen de stakers in koor: "The workers united will never be defeated..."

Mondigheid

Elke dag komen om en bij de 200 stakers samen om de stand van zaken te evalueren. Hoe zijn de pickets verlopen? Hoe zit het met de financiële situatie? Wat kunnen we doen tegen de politie? Wie zorgt volgende week voor de soepbedeling van de kinderen? De mensen die picket hebben gestaan krijgen ook vier Pond mee en de scabs die ze voor hen hadden meegebracht (die zijn in Engeland namelijk vreselijk duur: 1 Pond = ca. 75 fr. — voor 16 scabgetten).

We stelden de mensen aldaar enkele vragen:

Veto: *You're striking already for such a long time. What makes you so decided?*

NUM: *We're fighting for our rights, the right to work, the right to live as human beings. We have to fight for our jobs, for our family and our children. To assure that they'll have (after us) a worthwhile life. We have nothing to lose. We can only win.*

Veto: *You're striking for such a long time. What makes you so decided?*

NUM: *We're fighting for our rights, the right to work, the right to live as human beings. We have to fight for our jobs, for our family and our children. To assure that they'll have (after us) a worthwhile life. We have nothing to lose, we can only win.*

Veto: *Did you expect this before the strike started?*

NUM: *We didn't know this before. But we can't stop striking anymore. After all that happened. Five people died in the fight. Some of us were in prison, most of us are hungry. And the only answer from Thatcher is: "We fought against the enemy in the Falklands. Yet we have the duty to fight against the enemy here."*

Veto: *What do you think about Scargill?*

NUM: *Scargill is fighting for us in the parliament, he's the right man on the right place there, and we are fighting here.*

Veto: *What do you think about the political consequences of your strike?*

NUM: *We can say that England is like a television screen. The whole world is watching us. When we win, everyone knows the political consequences are going further. It will be victory for the working class all over the world. That's why it is so important...*

Gastrijheid

Na de eerste meeting kreeg ieder van ons een huisgezin toegewezen waar we konden overnachten. De keuken is eigenlijk te klein voor een tafel waar je gezellig met zijn vieren kan aanzitten. Ons huisgezin bestond uit vijf personen. Zoonlief was al een jaar getrouwd, maar woont nog in het oude huis van zijn vader. Hij slaapt dus voor de gelegenheid op de sofa. Niettegenstaande deze mensen er financieel niet zo bijster goed voorstaan, wordt er toch — especially for the guests — wat ekstra's in huis gehaald.

Scargill, our hero...

Chanel 3 zendt tussen 19.00 en 20.00 uur een vrij behoorlijk nieuwsoverzicht van de wereld in. De hoofditems worden kort vermeld, daarna worden ze één voor één uitvoeriger behandeld. We kregen op dat ogenblik een debat te zien tussen Scargill en McGregor (de voorzitter van National Coal Board) waarop Scargill niet moest onderdoen.

Op het ogenblik van onze aanwezigheid was het "secret document" met de favoriete Top-10 van de mijnsluiting aan het daglicht gekomen. Dit lokte bij de mijnwerkers een reser protesten uit over de schijnheiligheid van de Tories (Thatcher's conservatieve partij), maar ook van de Liberals. Met gespannenheid kijken de mijnwerkers uit naar de kranten van de volgende dag. Zij weten dat ook daar weer leugens zullen instaan. Op het ogenblik dat de onderhandelingen afspringen tussen Scargill en McGregor schrijven deze kranten dat de mijnwerkers verloren hebben en best terug aan het werk kunnen gaan...

Twee maten en gewichten...

In het parlement werd op 3 november een interventie gedaan door Labour in verband met de woede van Thatcher over de onderhandelingen van Scargill met Libië. We lazen hierover het volgende in de Morning Star (1'). *Labour MP D. Skinner asked Thatcher whether her husband Dennis was involved in any company with Libyan links. The Prime Minister failed to answer his question. She sidestepped the issue as Labour MP's shouted "answer the question". Tamely replying that it is different "trading with companies", than "dealing with terrorists".*

The missing link

Van de gelegenheid gebruik makend bezochten we ook de universiteit van Canterbury. Een orgaan vergelijkbaar met onze Leuvense ASR stond ons te woord. Students-union: "What we are saying here is that students who will one day be wage-slaves themselves must realise that the miners struggle is directed at the same profit-system that degrades the quality of our lives and promises us no future. If you continue to deny the devastating poverty of our own lives, you are talking the language of the Mausoleum."

"Give up some of that dead time you waste languishing in miserable college bars, gazing at television screens and consuming coffee in miserable library basements. Students accustomed to the misery and the boredom of campus life and futility of sitting exams which reduce critical work to a stressful Rat-Race of miss-education. State terror is increasing, students and workers must unite. This system is rotten to the core. Kick it till it breaks!!!

(1) The Morning Star, woensdag 31 oktober 1984.

P.S. De organisatie van deze reis is in handen van de Marxistisch-Leninistische Beweging in Leuven.

Gilberte Boeckmans

Broeders en Zusters

GERMANIA-VTK — Bij de ingenieurs lijkt er de laatste tijd wel een tendens te bestaan om eens iets te organiseren samen met de fakulteiten "uit 't stad". Zo zijn er de rock & roll-danslessen van het vierde jaar elektronika, samen met het derde jaar firma, die door de deelnemers nu reeds als erg "verrijkend" ervaren worden (en men is nog maar halfweg).

Vorige week dinsdag stond er dan een verbroedering met de Germanisten in de fakbar van Germania op het programma. Fakbarbezoekers die, ondanks de affiches, niet op de hoogte waren van het gebeuren, zullen wel even raar opgekeken hebben: meer dan zestig ingenieurs in een fakbar, zo ver van Heverlee?

De gratis vaten waren dan ook in minder dan geen tijd leeg, waarop VTK-preses Jan Laga besloot om nog enkele bakken Barbarabier te gaan halen. Als dank hiervoor begon Germania "Veeteek" te skanderen op de tonen van Stars and Stripes Forever (oftewel: "We gaan naar het land van Hawaii") wat na enkele minuten samenzang op VTK-initiatief overging in "Germania Germania".

Ondertussen waren er ook reeds enkele boven hun barbarabier. De affiches kondigden nu niet meer een verbroedering met de bruggebouwers van het VTK aan, maar wel een verloedering van de VLST-ontwerpers (VLST: Very Large Scale Integration. Voor mensen die chips maken). Anderen dachten dat het Germaantje (25fr), waarvoor reclame gemaakt werd, een equivalent was van het Barbarabier. Mis: dit bleek immers het kringblad van Germania te zijn!

De kassetdeck was blijkbaar zo een drukke en late avond ook niet gewoon. Zijn snelheid week immers op het einde van de avond zo fel af dat het onmogelijk was uit te maken of het gespeelde "Jailhouse Rock" het originele nummer van Elvis dan wel een cover was.

Hopelijk evenveel volk en nog meer ambiance als Germania-preses Ivan met zijn gevolg naar de Arenberg-cité komt afzakken voor 'verbroedering part II'. (JC)

Boerenkermis

LANDBOUW — Van maandag 28 januari tot vrijdag 1 februari zal het boerekot weer eens op stelten staan. De mensen van het derde jaar zijn er namelijk nogal fier op dat ze halfweg hun studies geraakt zijn, en om dat te vieren hebben ze een heel feestprogramma op touw gezet.

Maandagavond grijpt in zaal Broadway een "alternatieve Black & White" plaats. Kledij is toegestaan maar dan alleen zwart-wit. Woensdagmiddag komt er een ware boerenhappening met volksspelen, versnaperingen, optredens en naar het schijnt zullen er daar ook een hele boel records gebroken worden. Al weten we niet van welke soort. Als lokatie komt natuurlijk alleen het Arenbergpark zelf in aanmerking. Die avond is er dan ook nog het derde Interfakultair Songfestival, waarover elders in dit blaadje meer te lezen valt. Donderdagavond zou het hoogtepunt moeten worden van al dit feestend moois: Boerektouwe vanaf 20.00 u in de Stadsschouwburg. Zorg dat je erbij bent, zegenen ons de boerektors, wat we aan u overlaten. □

ASR aktiedriedaagse

Op 12, 13 en 14 maart organiseert ASR een heuse aktiedriedaagse. De kringen willen op die manier een coherent beeld geven van wat er op Kringraad en Sociale Raad zal besproken worden. Basis daarvoor is de politieke platformtekst die van beide raden eisen en standpunten verwoordt.

Het programma is nogal gevarieerd. Zo staat er onder andere een talkshow op stapel met een aantal Leuvense prominenten van de jaren vijftig tot heden. Naar verluidt zijn deze zelfs nogal enthousiast. Woensdag is er doorlopende informatieve animatie voorzien in alma's en diverse fakulteitgebouwen, tegelijk met een soort open-deur-dag in de kantoren van Sora, Krira en Veto. Zo kan u ook eens de sfeer komen opsmuiven in deze lang niet zo heilige huizen.

Verder zou er donderdag nog een optreden voorzien zijn, maar we kunnen nog niet met zekerheid zeggen welke artiest daar zijn kunsten zal ten toon spreiden. En ter afronding zoets als een betoging, kwestie van de nationale pers te halen.

En dat allemaal voor niets of niemand minder dan de demokratisering van het onderwijs, een tijdlloos onderwerp, al vinden anderen van niet. □

Regenten Latijn

KLIO — De studentkring van de Klassieke Filologie en de Oude Geschiedenis van de KUL schaart zich unaniem achter het standpunt van de vereniging van afgestudeerden, de Classici Lovanienses, en de leden van het departement Klassieke Studies van de KUL, inzake de lesbevoegdheid Latijn voor regenten in de eerste drie jaren van het algemeen middelbaar onderwijs.

Het onderwijsministerie besliste dat vanaf dit schooljaar de regenten ook leerkrachten Latijn kunnen opleiden, wat tot nu toe enkel gebeurde aan de universiteiten. Het zijn vooral het niveau die opleiding en de wijze waarop de beslissing genomen werd waarmee zij zich niet akkoord kunnen verklaren.

Zij baseren zich hoofdzakelijk op de volgende overwegingen: de opleiding tot regent Latijn — vijf uur Latijn per week gedurende drie jaren — is volstrekt onvoldoende om leerkrachten te vormen die in staat zijn om alle aspecten van taal en cultuur bij te brengen. Bovendien is er wat de didaktiek van het vak betreft tot nog toe geen enkele regeling uitgewerkt.

Naar een recent onderzoek van de dienst voor studie-advies van de KUL stijgt het percentage werkzoekenden onder de klassieke filologen snel en de trend blijft ongunstig. Mede hierom vinden zij het onverantwoord dat er nog meer mensen worden opgeleid om Latijn te onderwijzen.

Verder vinden zij het betreurenswaardig "dat er niet openlijk inlichtingen werden verstrekt". Zij verwachten dan ook vanwege het onderwijsministerie duidelijke en eerlijke informatie voor alle partijen "om een open discussie en overleg mogelijk te maken". Dat in het verleden reeds informatie werd verstrekt aan de betrokken partijen, blijkt uit het feit dat er op sommige plaatsen al met de cursus werd gestart zonder dat de universiteiten ook maar enigszins op de hoogte waren. Wat betreft het vak Grieks, waar de situatie gelijkwaardig is, vrees men bovendien dat er op deze manier een gevaarlijk precedent wordt geschapen.

De studenten en de afgestudeerden alsook de leden van het departement Klassieke Studies van de KUL hopen dan ook dat men bij de bevoegde instanties met hun bedenkingen rekening zal houden en dat een overleg mogelijk wordt... (BB)

Iets gevonden of verloren? Een zoekertje in Veto is gratis, en het wordt gelezen.

VISMARKE LEUVEN

DE BLAUWE SCHUIT

jos boeykens en luc vanbutsele
nodigen u uit op de openingsreceptie
op 25 jan. '85 om 22u.
je gaat er misschien langer
voor anker dan je had gepland.

Leuvens onderzoek

Effektiviteit van personeelsadvertenties

Naar het schijnt heerst er in België werkloosheid. Eigenlijk niets om zich zorgen over te maken, want dit hoort zo voor een efficiënt draaiend bedrijfsleven. De personeelsdirecteuren van de firma's kunnen nu eindelijk terug bekwaam én goedkoop personeel aanwerven. Niet voor niets worden er dan ook volop kolkokwia georganiseerd om de personeelswerving zo efficiënt mogelijk te maken. In november hield Intermediair, "het blad voor leidinggevende personen" reeds een studiedag over personeelsselectie. Halfweg december was het de beurt aan de Standaard, ons dagblad voor allerlei belangen. Zij deden alles nog eens over met een kollokwium over de effektiviteit van personeelsadvertenties.

Bij deze gelegenheid werd een studie voorgesteld van het Leuvens centrum voor organisatie- en personeelspsychologie. De studieleiders, De Witte en Vermeylen, gaven de resultaten van het door de Standaard gesponsorde werk. Dit bestond uit twee delen. Het eerste betrof de verwachtingen van de sollicitant. Verwachtingen ten opzichte van de advertentie uiteraard, want werk is nog iets anders. Het tweede deel betrof de impact van vorm en inhoud der advertenties.

laatste bevestigd de aandacht die Studie-Advies aan spontaan solliciteren heeft.

Opvallend was ook dat 67% der ondervraagden de laatste zes maanden zelf niet meer gesolliciteerd had.

Vragen stellen

Deze steekproef werd onderworpen aan een aantal vragen. Zij moesten aanduiden wat voor hen de belangrijkste gegevens waren voor een personeelsadvertentie. Wat moest er dus zeker instaan? Als belangrijkste desiderata kwamen uit de bus: functievereisten, titel van de functie en plaats van tewerkstelling, benevens de titel van de organisatie.

Met functievereisten wordt bedoeld: naam van de functie, wat erin zit, welk soort kontrakt het is, welke opleiding vereist is... Eén en ander klinkt voorspelbaar. Wie gaat er nu solliciteren op een bericht "Werk-nemer gezocht" zonder verdere explicitering? Maar goed, dit laat toch wel toe de onbelangrijke zaken voor de advertentie te schiften. Zo vinden de meesten het minder belangrijk te vermelden welk loon zij zullen krijgen, welke selectieprocedure er zal gevolgd worden...

Tegelijkertijd werd dezelfde personen gevraagd iets over de vorm der advertenties te zeggen. Daaruit bleek dat de meesten een duidelijke structuur verlangen. Daarbij is een gestandaardiseerde (what's in a name?) layout aangewezen. Liefst gebruik je een vast logo. Aanspreekvorm en grootte bleken weinig weerhouden te worden.

personen gevraagd of zij hun ervaringen met advertenties konden aangeven. Hieruit kwam te voorschijn dat weinigen positieve commentaar neerschreven. Maar de negatieve kritiek had vooral betrekking op het sollicitatieproces in zijn geheel: te lang wachten, te veel nutteloos gedraaf...

Effektiviteit

In het tweede deel onderzocht men dus de respons op een aantal advertenties. Hiervoor werden 800 advertenties van een 500 bedrijven uitgekozen. Deze firma's moesten meedelen hoeveel reacties zij kregen. De onderzoekers vergeleken dit dan met de verschillen in inhoud en vorm.

Dat het aantal sollicitaties een interessante meter is, kan niet ontkend worden. Weer is het de vraag of hij zo relevant is. Zoeken bedrijven zoveel mogelijk sollicitanten? Sommige personeelsdirecteuren lieten ons verstaan dat "zij niet veel via de krant zochten. Het is immers onbegonnen werk om uit heel die massa te schiften. Bovendien is het een tijd- en energieverslindend werk zonder enige garantie. Daarom rekenen wij vooral op onze eigen sollicitatiekanalen". Maar goed, als je per se zoveel mogelijk sollicitaties wil, wat moet je dan doen?

Voorreest moet je zorgen in de goede sektor te zitten. Voor publieke administratie, onderwijs, farmacie krijg je veel reacties, in tegenstelling tot elektronika, metaal, hout en meubel. Kwa percentage echt bruikbare kandidaten lopen de resultaten in dezelfde richting. Daarnaast duiken steeds weinig informatie op, maar administratieve- of stafmannen lopen er bij bosjes. Tenslotte zet je best niet te veel functies in één advertentie.

Kwa vorm zijn vooral de grootte en de kleur bepalend. Raar maar waar, en interessant voor de krant. Ook het

aantal kranten bepaalt de hoeveelheid sollicitanten. Hoe meer kranten, hoe meer reacties. Nochtans was het aantal valabele kandidaten — zij die verder onderzocht worden — volgens de onderzoekers bijna identiek. "Logisch", zei een personeelsmedewerker, "ongeacht de hoeveelheid nemen we toch maar een tiental mensen om mee

verder te werken". Hoe beter de functievereisten omschreven werden, hoe minder kandidaten kwamen opdagen. Ook dit lijkt aanvaardbaar. Waarna de onderzoekers hun konklusie voor de geruste industrie trokken, en eenieder zich aan de meer pertinente borrel begaf.

Toon Boon C

Na de Almkost het Vetonieuws: voorwaar een goede gewoonte die de spijsvertering ten goede komt. Ook niet slecht is hem elke donderdagmorgen bij het ontbijt vers van de postbode te genieten. Een abonnement kost vanaf deze week nog slechts 75 fr en loopt nog tot het einde van dit academiejaar.

OH, DIERBAAR VLAANDEREN...

Toetsing

Om dit alles te toetsen werd de proefkonijnen een aantal bladzijden uit de *Personeelsgids* van het bekende blad voorgelegd. Binnen een bepaalde tijdslimiet moesten zij deze doörlopen. Daarna kregen zij als opdracht te schrijven wat ze zich herinnerden. Geloof het of niet, maar onthouden werden vooral de bedrijfsnamen, de functienaamen (vb. marketing-manager) en de vormkenmerken van de advertenties. Functievereisten (zoals diploma) werden nauwelijks onthouden. Men kan zich hier de vraag stellen of vluchtig doorlopen iets te maken heeft met echt "sollicitatiegericht" doormemen. En is het onthouden van advertenties belangrijk?

Hoe dan ook, tegelijkertijd werd de

U(kkel) verwacht

De verwachtingen der sollicitanten werden getoetst bij 408 potentieel werkzoekenden. Deze steekproef heette representatief te zijn (19% jonger dan 25 jaar, 66% mannen, 25% aktueel werklozen...). De rest had bijvoorbeeld werk, "maar wie weet, zij doorlopen toch ook de advertenties". Je blijft hier natuurlijk met de vraag zitten of deze mensen met dezelfde gevoeligheid die advertenties doorlopen.

Ook de relevantie van het onderzoek staat tussen haakjes. Slechts 29% van de mensen verklaarde immers hun huidige werk via de kranten te hebben verworven (tegen 38% door relaties en 17% via spotaan solliciteren). Dit

Halftime 85

- Dinsdag 29 januari Manhattan TD - gratis busdienst. Inkom 80 fr.
- Woensdag 30 januari 17.00-20.30 u. Interfakultair jenevervoetbaltornooi aan 't sportkot.
- Donderdag 31 januari 20.30-24.00 u. The universal knock-out-show. Alma II. Inkom 40 fr.

Archeologie

- Maandag 28 januari om 20.30 u: presidiumvergadering.

Chemika

- Dinsdag 29 januari: 5de kantus.
- Donderdag 31 januari: schaatsen.

Geologie

- Zaterdag 26 tot zondag 27 januari: eekursie naar Calais.

Germania

- Maandag 28 januari: redaktievergadering 't Germaantje in Praatkamer om 19.30 u.
- Dinsdag 29 januari: presidiumvergadering in de Praatkamer om 20.15 u.
- Woensdag 30 januari: de evergreens vertegenwoordigen Germania op Interfakultair Songfestival.

Katechetika

- Donderdag 31 januari: presidiumvergadering in de Fakbar.

Kilo

- Donderdag 31 januari: postpartijle-TD in zaal Broadway om 21.00 u.

Psychologie

- Donderdag 24 januari: kringvergadering in het kringlokaal om 20.00 u.

Landbouw

- Donderdag 24 januari: informatie-avond over ATOL in Landbouwinstituut om 20.00 u.
- Maandag 28 januari: black and white TD.
- Woensdag 30 januari: eekursie naar Bayer; vertrek 12.30 u.
- Woensdag 30 januari: happeening van landbouw in denamiddag met volksspelen, breken van rekords, bruegheliaanse aktiviteiten.
- Woensdag 30 januari: 3de interfakultair songfestival in Manhattan om 20.30 u.
- Donderdag 31 januari: revue in Stadsschouwburg om 20.00 u.

(wordt vervolgd)

